

**A rendészetben dolgozók,
és az erre a pályára készülő egyetemi hallgatók
viszonya a másság egy formájához**

Lezárás dátuma: 2014. 12. 13.

Jelige: JOE 723

Tartalomjegyzék

Előszó.....	3
I. Általános gondolatok a mássághoz való viszonyról.....	6
II. Hallgatók körében végzett kutatás, eredmények, vélemények	11
II. 1. Kérdőíves vizsgálódás (előzetes hipotézisek)	14
II. 2. Kérdőíves tájékozódás a hallgatók körében	15
III. Rendőrök körében végzett kutatás, eredmények, vélemények.....	35
III. 1. Az előítéletesség problémája a rendészeti munkában, a rendészeti pályához kapcsolódó, esetleg intoleranciát indukáló speciális elemek	35
III. 2. Rendvédelmi hivatást végzőkre ható speciális tényezők, amelyek felerősíthetik, illetve kialakíthatják bennük a mássággal kapcsolatos intoleranciát.....	36
III. 3. Kérdőíves tájékozódás a rendőrök körében.....	38
Rövid összegzés.....	50
Utószó	51
Forrás, irodalom.....	52
Melléklet I. Kérdőív hallgatók részére	53
Melléklet II. Kérdőív rendőrök részére.....	55

Előszó

Választott témám: a rendőrségben dolgozók, s az erre a munkára készülő hallgatók miként viszonyulnak a másság egy formájához, a homoszexualitáshoz, a melegekhez, leszbikusokhoz. Mielőtt érdemben elkezdeném ennek a kifejtését, szeretnék pár szót szólni a témával kapcsolatos motivációimról. Mindenekelőtt elmondható, hogy a homoszexualitás egy olyan entitás, ami mellett nem lehet – gondolatok és érzelmek nélkül – elhaladni. Bár a melegekkel és leszbikusokkal kapcsolatos, társadalmi méretű elutasítás miatt meglehetősen nagy a látencia, de a kutatók 4% és 10% közé teszik arányukat hazánkban (<http://www.melegvagyok.hu/tevhitek>). Mégis sokak vannak, akik nem akarnak tudomást venni egyáltalán a létezésükről sem. A legjobb tudomásom szerint előttem ebben a témában komolyabb vizsgálódás nem történt, ami plusz kihívást, érdekességet adott a munkámnak, és a kutatás során lehetőségem nyílt arra, hogy ne pusztán egy olyan kérdéskört dolgozzak fel, ami már „lerágott csontnak” számít.

Továbbá számomra figyelmet keltő kérdéseket vetett fel a következő is. Mégpedig az, hogy miközben a rendészeti dolgozók alapvető feladata, hogy elfogulatlanul intézkedjenek, illetve viszonyuljanak minden állampolgárhoz: nemre, korra, foglalkozásra, nemi beállítottságra stb. tekintet nélkül, viszont a rendészeti pályára készülő, és már felszerelt dolgozók is természetes módon abból a társadalomból kerülnek ki, melynek (az évszázadok óta tartó polgári emancipációs folyamatok ellenére) számottevő része még ma is erősen elutasítja a másságot. Véleményem szerint ezért nem meglepő, hogy annak ellenére, hogy a különböző rendvédelmi szervezetek a társadalom tagjai felé (többé-kevésbé) próbálják azt mutatni, hogy a dolgozók toleránsak például a homoszexualitással szemben, az, hogy a rendészeti hivatás minden művelője elfogadó legyen, láthatóan és egyszerűen nem lehetséges.

Már csak abból az egyszerű okból sem, mivel a homofób emberek kiostálására hatásos szűrőt jelenleg nem alkalmaznak az általános alkalmassági vizsgálatokon, így a meglátásom szerint a rendészeti szervezeteknek a belsejében, kicsiben maga a társadalom képeződik le (jelen vannak elfogadó, toleráns, továbbá olyan emberek is, akiknek - ha módjukban állna -, tiltanak-üldöznék a homoszexualitást). Úgy vélem ez a helyzet más szakmák művelőire is illeszkedik, de a rendészeti dolgozók helyzete köztudottan speciális.

Az ácsok, az orvosok, a politikusok, a buszsofőrök, a tanárok stb. között is ugyanúgy találhatunk a melegekkel kapcsolatos különböző viszonyulások mindegyikére képviselőket, de pont abból kifolyólag, hogy egy ács, attól függetlenül, hogy elítéli-e vagy sem a másságot, valószínűleg még ugyanolyan faszerkezetet fog készíteni. A meglátásom szerint viszont,

annak ellenére, hogy az elfogulatlanság a rendészeti munka során a professzionalizmus, valamint az eredményesség egyik alapfeltétele, tapasztalataim, és az alapján is, amit az imént már vázoltam, nem vagyok biztos benne, hogy minden rendészeti dolgozó illetve erre a pályára készülő „diák” képes illetve képes lenne a részrehajlás nélküli intézkedésre, szakmai munkavégzésre. Amiből a munka során „túl sok jó nem sülni ki”. Az áccsal kapcsolatos példa tekintetében például, míg abban az esetben, ha az ács hangosan szitkozódik munka közben, a végeredmény, ha ért a szakmájához, még lehet kifogástalan. De ugyanakkor egy rendőr esetében, ha intézkedése, munkája során hangot ad az előítéletes ellenérzéseinek, a végeredmény - nagy valószínűséggel – már problematikus lesz, vagy lehet. Viszont ha meggyőződése ellenére cselekszik, az egy sajátos „tudathasadásos állapotot” idéz elő. Ahol a rendőri munkával kapcsolatos jogi elvárások, (a rendőri intézkedést elfogulatlanság és pártatlanság jellemezze, a rendőr tartózkodjon az önálló véleménynyilvánítástól) azt „sugallják”, hogy nem lehet különbséget tenni, ugyanakkor pedig esetleg szemben állnak a szubjektív meggyőződések, indítékaik. Ezeken felül még az is lehet, hogy van egy állam, amelyik egyszerre „kettőt” mond, és az egyik kinyilvánítás üti a másikat (például, ha egy domináns parlamenti párt törvényekben is kifejezi, hogy elfogadó a mássággal szemben, ezzel egyidejűleg pedig radikálisan elutasítja a meleg házasságának jogi lehetővé tételét, és azt, hogy a melegek legálisan gyereket nevelhessenek). Így ténylegesen a társadalom „tudathasadttá” teszi a rendőröket, akik vagy meg tudnak birkózni ezzel a személy-szerep konfliktussal, vagy elhagyják a pályát, vagy a pályán belül maradnak, viszont abban az esetben hosszútávon keserű szájjal fogják ellátni a feladataikat, és ha nyíltan szembemennek az elfogulatlanság igényével, komoly retorziókat kockáztatnak meg.

A továbbiakban még szót ejtek arról, hogy milyen problémákat generál az, ha a rendészetben dolgozó nem képes részrehajlás nélkül végezni a munkáját. Ezzel a kérdéskörrel kapcsolatban például megkértem egy évfolyamtársamat, akinek lehetősége volt a Budapest Pride felvonuláson rendezvénybiztosítói tevékenységet ellátni, hogy ossza meg a szubjektív, nemcsak szakmai, hanem ugyanakkor mélyen emberi véleményét magáról a témáról, az ott tapasztaltakról, a már felszerelt kollégák hozzáállásáról. (A megfogalmazott gondolatait a későbbiekben majd pontosan szerepeltetni fogom!)

A fogalmazást úgy készítette el, hogy az lehetőleg a biztosítók egy jelentős részének a véleményét, gondolatait és hozzáállását tükrözze. Ez alapján szerintem kijelenthető, hogy igenis létező jelenség a belső, lelki disszonancia is, és esetleg vonzataként az intolerancia, hiszen a biztosítók közül sokan, ha teheték volna, messzire elkerülik a felvonulás útvonalát. De kötelességüket teljesítve, kötelezően kivonultak, és nekiálltak a rendezvény útvonalát,

helyszínét biztosítani. Tehát a vázolt lehetőségek közül azt az alternatívát választották, hogy felülemelkedtek a saját személy-szerep konfliktusukon és keserű szájjal, bár de elvégezték a munkájukat.

Véleményem szerint tehát választott témám nehéz, de fontos problémakör. Csak remélni tudom, hogy munkám hozzájárulhat a rendőrök gyakorlati tevékenységének a segítéséhez.

I.

Általános gondolatok a mássághoz való viszonyról

*Előítéleted a saját illúziódból és elszigeteltségedből fakad,
ez a gyűlölet mélyen önmagadban lakik, és a saját összeomlásodtól való félelem táplálja.*

Stuart Wilde

A rendészeti hivatás művelői több szempontból is nagyon nehéz munkára vállalkoznak. Ez a nehézség elsősorban azért követi végig a mindennapokat, mert állandóan emberekkel állnak kapcsolatban. Olyan ez e munka, hogy a rendőr például, bármit tesz, az valahogyan „beleavatkozás” a másik ember életébe.

Ezért mindig szem előtt kell tartania két nagyon fontos szempontot. Az egyik az, hogy úgy teremtsen kapcsolatot a másik emberrel, hogy közben mindig betartsa és betartassa a törvényeket. De legalább ilyen fontos az is, hogy lehetőség szerint ne legyen előítéletes, hogy tudja azt, hogy a különbözőség, a másság az nem valami betegség, a másság, a többektől való lehetséges eltérés az (kivételektől eltekintve) természetes, és a munkáját ennek a tekintetbevételével végezze. Ez nagyon fontos azért, hogy ne váltson ki felesleges konfliktusokat, hogy a munkája minél eredményesebb legyen.

A tapasztalataim, az általam ismert kutatások alapján elmondhatom, hogy a magyar társadalom sok tekintetben erősen előítéletes, és ezen belül sokszor nagyon problémás a mássághoz való viszonyokban. Ez gyakran okoz problémákat a rendészeti munkában is, és hogy ezt pontosan be lehessen mutatni, megpróbálom mindennek az elméleti alapjait, egy kicsit „mozaikszerűen”, a dolgozatnak ebben a fejezetében bemutatni.

Először arra gondoltam, hogy ebben a fejezetben elvégzek egy alapvető, nélkülözhetetlen fogalmi tisztázást, de azután úgy döntöttem, hogy az általam kiválasztott téma keretében hasznosabb, ha elsősorban és közvetlenül nem fogalmakat, hanem címszavakkal megjelölve, „helyébe” az azokhoz kapcsolódó, általam kiválasztott szövegeket, szövegrészeket teszem, mert az talán érdekesebb.

Előítéletesség

G. W. Allport klasszikus megfogalmazása szerint: „az előítélet valamely személlyel szemben érzett idegenkedő vagy ellenséges attitűd, melynek alapja pusztán annyiban van, hogy az illető személy egy adott csoporthoz tartozik, és ennek következtében feltételezik róla, hogy a csoportnak tulajdonított negatív tulajdonságokkal ő is rendelkezik” (G. W. Allport: Az előítélet. Gondolat, Budapest, 1977. 38. old.)

Magyarok és a másság

„Pirézek pedig nincsenek. A Tárki közvélemény-kutatói találták ki őket. Ennek ellenére 2006-ban a megkérdezettek 59, egy évvel később pedig már 68 százaléka állította, hogy a pirézeket nem kellene befogadni.” (Nőtt a pirézekkel szembeni ellenállás. Tárki.hu, 2007. 03. 08. Tárki.hu)

A katolikus egyház a homoszexuálisokról

„Új szentszéki dokumentum a homoszexuálisokról és a papság kérdéséről

A Vatikánban hivatalosan is nyilvánosságra hozták azt a dokumentumot, amely a "homoszexuális hajlamú személyek" szemináriumba való felvételével, illetve pappá szentelésével kapcsolatban teszi egyértelművé a katolikus egyház álláspontját. Joseph Ratzinger bíboros több alkalommal is felszólalt már a homoszexualitás témájában. A Katolikus Egyház Katekizmusának szerkesztőjeként és a Hittani Kongregáció prefektusaként eddig is meghatározó szerepe volt a homoszexualitásra vonatkozó egyházi álláspont megfogalmazásában.

Eszerint az egyház miközben tiszteletben tartja a homoszexuális hajlamúak emberi jogait, és óva int diszkriminációjuktól, egyidejűleg határozottan elítéli a homoszexuális cselekedeteket és életformát, mert azok a természettörvénnyel ellentétesek.” Érszegi Márk Aurél, Vatikán-szakértő (MTI. Index.hu. 2014. okt. 26)

A demokratikus állam viszonya a homoszexualitáshoz

„Királyi kegyelemben részesült Alan Turing, az Enigma-kód feltörője

Utólagos kegyelemben részesítette kedden a brit uralkodó Alan Turingot, a múlt század egyik legzseniálisabb brit matematikusát, akit mássága miatt az 1950-es években az akkor hatályos törvények alapján elítéltek. Alan Turing, akit a modern számítástudomány és a mesterséges intelligencia koncepciójának megalapozójaként tisztel a tudományos utókor, titkosszolgálati kódfejtő tevékenységével általános vélemény szerint akár évekkel is lerövidíthette a II. világháborút...1952-ben "súlyos közszeméremcsértés" vádjával, a homoszexualitást bűncselekményként definiáló brit törvény alapján elítélték. Az ítélet börtönbüntetés volt, amelyet azonban önkéntes kémiai kasztrációval ki lehetett váltani. Turingot végül e kezelésnek vetették alá, és nem kellett börtönbe vonulnia, ám a tudós alig két évvel később, 1954-ben, néhány nappal 42. születésnapja előtt ciánmérgezésben meghalt. Az akkori hivatalos halottkémi verdikt öngyilkosságot állapított meg...

Turing jogi rehabilitálására az utóbbi években számos kezdeményezés is útjára indult. Négy éve például a brit miniszterelnöki hivatal honlapján 34 ezren csatlakoztak a Turing rehabilitációját követelő petícióhoz. Ennek hatására Gordon Brown akkori munkáspárti miniszterelnök hivatalos nyilatkozatban fejezte ki a kormány sajnálkozását a "visszataszító" bánásmódért, amelyben a tudóst részesítették annak idején, ám ez sem ért fel tényleges jogi rehabilitációval.

Éppen egy éve...tizenegy vezető brit tudós, közöttük Stephen Hawking, a fizikatudomány egyik legnagyobb kortárs teoretikusa nyújtott be kérvényt Turing rehabilitálására és a hat évtizeddel ezelőtti ítélet megsemmisítésére.

A kormány hosszas mérlegelés után végül azt a megoldást találta, hogy II. Erzsébet királynőtől kéri a posztumusz felmentést Turing számára. Az uralkodó saját kegyelmi kiváltsága alapján kihirdette a néhai tudóst a büntetés hatálya alól felmentő döntését, így Turing - igaz, halála után csaknem hatvan évvel - mentesült az egykori bírósági végzés jogkövetkezményei alól.” (MTI/pinkvanilla.hu 2013. dec. 26.)

Homoszexualitás a magyar rendőrségen belül

„Mennyi meleg rendőr van?

A című napilap becslése szerint a magyar rendőrség 45 ezer fős állományában körülbelül négyezer főt tehetnek ki a meleg dolgozók. A meleg rendőrök ügye az augusztus eleji alsóörsi gyilkossággal került a középpontba. A fenti becslés szerint mintegy tíz százalékot kitevő homoszexuális rendőröknek csak töredéke vállalja nyíltan szexuális beállítottságát. A lapnak nyilatkozott az az egykori rendőrtiszt, aki először vállalta nyíltan másságát - még aktív szolgálatban. Németh Zoltán elmondta: „A munkámban soha, sem a bejelentés előtt, sem utána nem származott károm abból, hogy meleg vagyok”.

Németh úgy látja: a közvetlen környezet általában kizárólag a teljesítmény alapján ítél, viszont a felső vezetés nem hajlandó párbeszédre. Ugyanakkor beszélt arról, is hogy a coming out után olyan leveleket is kapott, ahol a másságból fakadó hátrányaikat írták le névtelen dolgozók. Szerinte egy olyan belső szervezetre lenne szükség, amihez bizalommal fordulhatnak a szóban forgó alkalmazottak.” (mandiner.hu 2010. augusztus 24.)

Meleg rendőrök: a testület becsukja a szemét

A 45 ezer fős rendőrségben körülbelül négyezer ember lehet meleg – írja a ... című napilap.

„A lapnak nyilatkozó Németh Zoltán tavaly év elején, még aktív rendőrként döntött úgy, hogy egy melegrendezvényen vállalja másságát a nyilvánosság előtt. Nem egyedül ült ki

a közönség elé: egy kollégája is csatlakozott hozzá. Amikor kiállt a nyilvánosság elé, több rendőr megkereste, tanácsot kért, megosztotta vele kételyeit. Ekkor olyan közösséget akart létrehozni, ahol segítséget, tanácsot, támogatást kérhetnek, s hosszú évek hallgatása után őszintén beszélhetnek.

A kutatók egyetértenek abban, hogy a társadalom körülbelül nyolc százaléka lehet meleg. Az olyan szervezetekben, mint a rendőrség vagy a tűzoltóság, tehát a hangsúlyozottan maszkulin munkahelyeken, ez az arány némileg magasabb. Tehát a 45 ezer fős rendőrségben körülbelül négyezer ember lehet érintett – írja a lap. Németh ötlete azonban nem talált támogatókra a rendőri vezetésben. Németh Zoltán tavaly nyugdíjba ment. Azt mondta, több olyan aktív rendőrt ismer, akik még vállalkoznának vele egy ilyen szervezet létrehozására.” (hvg.hu. 2010. augusztus 24.)

Veszélyek

„Igen keskeny a határ a szabad véleménynyilvánítás és a másokat emberi jogaikban korlátozó, deperszonalizáló, jelentős egzisztenciális hátrányokat okozó előítéletes megnyilvánulások között”. (Allport, G. W.: *Az előítélet*. Gondolat, Bp., 1977. 36. p.)

E „keskeny határ” felismerésén alapul Gordon W. Allport híressé vált „fokozatossági” modellje, amely szerint az előítéletesség öt egymásra épülő fokozata különböztethető meg:

szóbeli előítéletesség;

elkerülés;

hátrányos megkülönböztetés, elkülönítés, kirekesztés;

fizikai agresszió;

üldözés és kiirtás.” (Allport, G. W.: *Az előítélet*, Gondolat, Budapest, Gondolat, 1977. 48-49. old.)

Dilemmák a rendőri munkában

„A mai világban az emberek az előítéleteiknek élnek. Legtöbbször ismeretlenül kiabálunk egymásra tücsköt, bogarat, olykor oktanul, máskor jogtalanul.

Vajon mi mindenkinek megfelelünk? Rólunk nincsenek rossz beidegződések a többi ember szemében? Bizony, hogy vannak. Mindenki bizonyos fokú előítéletességgel szemléli a másik embert. Erkölcsi ítéleteink sokszor kirekesztenek embercsoportokat, melynek tagjai valamilyen oknál fogva nem elfogadottak társadalmunkban. A kialakult sztereotípiák kártékonyak az emberi kapcsolatokra. A másságot mára már tényként kezelik, nyíltan beszélhetünk róla. A legtöbben undorodnak tőlük, pedig ők is emberek. Csak épp máshogy élik a mindennapjaikat, más számít természetesnek az életükben.

Egész furcsa. Körbenézek a világban, és rengetek gyűlölködő tekintet néz rám vissza a téma pusztá említésénél is. Hogy miért? Mert mások. Másmilyenek. Amivel nincs is semmi gond, amíg nem mutogatják magukat bazári majmokhoz hasonló rivaldafényben. Itt vonultak, előttünk. Szegények... Mennyien bántják őket! De hát nekünk kellene megvédeni a seggüket! Ki más, ha nem mi? Na jó... Várjatok egy kicsit... Lassabban, nem lesz ott baj.

Na ide álljunk ki, itt jó, hadd jöjjenek ide. Kordont le, ácsi, itt jó.

Unatkozok. Csak nézek előre... Megszólalt a zene. Onnan jön? Persze. Indul a buli. És ekkor felnézek, a betonnal burkolt úttest hosszan telítve színes, habos-babos, cuki-cicás mindennel, és vonulnak, táncolnak. Mellettük haladnak a támogatóik színes zászlócskákkal. Meglepő megint valami. Nem is értem. Az egyik kamion mellett ott sétál egy fiatal nő, karjában másfél évesnek tűnő kisgyerekkel, s tol egy babakocsit, egy szintén kb. egy éves kisgyerekkel. Milyen szülők vannak! Az oké, hogy szimpátia, de hol itt a szülői szeretet?! Ne arra tanítsuk már, mikor még járni sem tud szerencsétlen, hogy party, buli, másság. Oké, hogy elfogadott, de egy kisgyereknek? Tiszta hülye, aki nem normális... Továbbhaladva még rengeteg ilyen látni. Hihetetlen. Eszméletlen.

Hoppá. Közben történés. Kordon. Egy kis mellékutca eltorlaszolva. Áthaladni tilos-sziszegjük.

- Ti a buzikat véditek? - hangzik az igen művelt úriember kérdése, kinek egyébként alkoholtól duzzadó erei kikíváncsoznak testéből. Nyápic. Igyál rendesen... Csak hadd végezzem a dolgom. Nem én tehetek róla.. A parancs az parancs. Ezt követeli a haza. Fizetnek érte. Nem fázom. Nem éhezem. Tök jó. Kordon mellett elállok... itt úgysem mehetsz át. Én meg nézem a buzikat, ahogy te mondanád. Igen kellemes csengésű szó... B U Z I. Kis köcsög buzik, én itt védem a seggeteket, miközben bohócot csináltok magatokból.

Rázzátok magatokat, bulizzatok, ti világ szégyenei! De... Én ezt nem mondhatom ki. Bár... Attól függetlenül, hogy a munkámat elvégzem, még lehet önálló véleményem. Igen. Azt hiszem, most már ki is mondhatom. De egyelőre magamban. Suttogni se kéne, jó lesz, ha csak én tudom, hogy ezt gondolom... És azt hiszem egyre jobban várom, hogy elvonuljatok, és én mossam kezeimet, hogy megtettem, amit megkövetelt a haza, békességben átvonulhattatok eme szép város legszebb utcáján, mit magatoknak több éve kinéztetek és fenn tartjátok a jogot rá, hogy minden évben ugyanitt, ugyanekkor ugyanezt csináljátok. Mindegy is. Mások életét ne nézd, mert elsiklasz a sajátod felett. Azt hiszem, itt végeztünk. Na majd jövőre akkor ugyanitt, ugyanekkor. Csak ti ott, én itt..." (Az NKE RTK hallgatójának szubjektív jegyzete, aki biztosítónaként vett részt a 2013-ban szervezett Budapest Pride-on)

II.

Hallgatók körében végzett kutatás, eredmények, vélemények

A kutatómunkám gerincét a hallgatótársaimmal és a leendő rendőr kollégákkal kitöltetett kérdőívek és kötetlen beszélgetések adták, melynek során sikerült közelebb kerülnöm ahhoz, hogy mit is gondolnak, éreznek a témával kapcsolatban, hogyan látják ebből az aspektusból a rendészeti munkát, és hogyan lehetne esetlegesen a jövőre nézve javítani a jelenlegi helyzeten.

Előzetes, szubjektív véleményem

A kérdőívek kiértékelése előtt szeretném előzetesen a saját véleményemet megosztani a tematikával kapcsolatban, illetve a kérdéssorra adott válaszok áttekintése előtt az előzetes tapasztalataim alapján behatárolni, hogy vajon milyen válaszok és eredmények születhettek. Először tehát ennek alapján néhány szó arról, hogy szubjektíven hogyan látom mindazt, ami választott témámhoz tartozik.

Eleinte - sok más emberhez hasonlóan - én is úgy tekintettem a homoszexuális emberekre, hogy rendben, elfogadom őket, de például nincs semmi szükség arra, hogy a másságukat az utcára vigyék, például, hogy felvonuljanak. Hiszen az egésznek lehet egy provokatív éle, ami sokakban még nagyobb ellenérzést generál, feleslegelegesen meglehetősen nagy rendőri erőt köt le, továbbá a felvonulás helyszínén, útvonalán a főváros közlekedése lebénul stb. Emellett sokan megjegyzik a témával kapcsolatban, hogy „elfogadom őket, de minek kérkedni azzal, hogy ők mások, én se hivalkodok azzal, hogy heteroszexuális vagyok”. Ám ahogy egyre többet tapasztaltam a témával kapcsolatban, egyre többet gondolkoztam, kutattam, arra a meggyőződésre jutottam, hogy egyrészt a heteroszexuális emberek igen is gyakran hangsúlyozzák a szexuális identitásukat, (amivel kapcsolatban szeretnék megosztani egy írást, ami a meglátásom szerint, meglehetősen jól összegzi ezt), másrészt még mindig szükségesnek látszik az elfogadtatásért folytatott küzdelem.

„A heteroszexuálisok sem hangsúlyozzák irányultságukat!”

Dehogyanisnem, csak ezt általában észre sem vesszük, olyannyira mélyen átszövi mindennapjainkat a heteroszexualitás. A heterók, az olyan közvetett dolgoktól kezdve, mint a kedvesük vagy gyerekeik fényképének látható kihelyezése, a párjuk iránti vonzalmuk nyilvános kifejezésén át, egészen az ellenkező nemnél elért sikerekre/kalandokra való utalásig számtalan módon "hangsúlyozzák" irányultságukat. Nincs is ezzel semmi baj. A problémát az

jelenti, hogy ha egy meleg csupán ugyanennyit tesz, máris sokan megvádolják, hogy "kérkedik" a melegségével. Pedig csak ugyanazt a - számára - természetes életet éli... Már aki így él, mert a meleg túlnyomó többsége még mindig titkolózik, és erősen kontrollálja a melegségére utaló megnyilvánulásokat.” (<http://www.melegvagyok.hu/tevhitek>)

A fogalmazás alapján, ha belegondolunk, egyértelművé, válik az, hogy mi a probléma azzal, amiket az imént vázoltam. Vagyis a heteroszexualitás tényleg annyira általános, hogy fel sem tűnik, hogy ha a másik oldal nézőpontjából indulunk ki, akkor igenis hivalkodás az, hogy egy férfi és egy nő például egy tömegközlekedési eszközön, fogja egymás kezét, vagy esetleg megcsókolják egymást, vagy ha egy kocsmában a barátaink körében harsányan taglaljuk az előző esti bulin sikeredett dicsőséges hódításunkat. Mivel ha például két férfi fogja meg egymás kezét a buszon, az máris hatalmas ellenállást generál az utazóközönségből (Saját tapasztalás: láttam a megvetéssel keveredett undort az utazók arcán, amikor egy a másságukat nyíltan felvállaló páros szállt fel a járműre). Emellett ez a hozzáállás érzékelhető például a Budapest Pride felvonulással kapcsolatban is.

Forrás: Alfahir.hu 2014. július 5.

A melegfelvonulással kapcsolatos, általam már vázolt hozzáállásból kiindulva („rendben elfogadom őket, amíg nem vonulnak fel”) elmondhatom, hogy ez alapján is érzékelhető a társadalmi kettősség. Azt állítjuk, hogy elfogadóak vagyunk. De akkor miért ne vonulhatnak fel?

Magyarország Alaptörvényének vonatkozó passzusa egyértelmű:

„SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG

VIII. cikk

Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez.”

A lehetséges hozzáállások különbsége meglátszik abban, hogy például az alapvető jogok egyenlők, mégis a magyar társadalom jelentős része úgy gondolja, hogy mégse vonuljanak fel, holott az Alaptörvény ezen rendelkezése ugyanúgy vonatkozik rájuk is. Viszont e szemlélet alapján megfigyelhető, hogy az elfogadás hangoztatásán túl még sincsenek azonos jogúként kezelve a heteroszexuálisokkal, hogy az igény valójában az, hogy: „addig tartson az egyenlőség, amíg azt mi úgy gondoljuk, továbbá ha lehet homoszexuálisok ne csókolózzanak a buszon stb.” Azonban így a tolerancia, az elfogadás gyakran csak illúzió marad.

Így elmondhatom, hogy miután ezeket, a tényezőket átgondoltam, nekem is megváltozott a hozzáállásom. Nem érdemes végletekben gondolkozni, szerintem nem létezik olyan, hogy teljes elfogadás, vagy totális intolerancia, csak ezeknek az árnyalatai, amelyek alapján felmérhető a társadalom és ezen belül az emberek szemlélete.

Véleményem szerint tehát, ha valaki, illetve valamely csoportosulás, függetlenül a szexuális hovatartozástól, szeretne felvonulni, az utcára kivonulni, abban az esetben, ha a jogi feltételek teljesülnek. Akkor szíve joga, hogy ha akar, egy parádén masírozzon, ünnepeljen, vagy demonstráljon valamilyen cél érdekében (nem különösebben vettem észre, hogy bármi negatív hozzáállást indukált volna az, hogy például valakik megszerveznek egy „Sör- és kolbászfesztivált” és, hogy azon emberek tiszteletüket teszik!). Ha a felvonuláson az egyének jogsértő, kirívó vagy megbotránkoztató magatartást tanúsítanak értelemszerűen szankcionálni kell a vonatkozó jogszabályok által biztosított lehetőségek alapján, az adott deviáns viselkedést, de ez így helyénvaló. Mindezekon felül más nyugati társadalmak is elindultak valahonnan és a kulturális fejlődés végén eljutottak valahová. Az USAban a feketék rabszolgasorba taszítása, a Ku-Klux-Klan alapelveivel történő jelentős társadalmi azonosulás történelmi változásának eredményként ma afroamerikai elnök van. A demokratikus világban zajlik egy elfogadási folyamat, amit – többek között - ők harcoltak ki.

A Budapest Pride-dal kapcsolatban azonban a melegek véleménye sem egybehangzó:

„A melegfelvonulás feleslegesen provokatív; többet árt az ügynek, mint használ.

A felvonulás megítélése meleg körökben is sokféle: vannak, akik túlságosan harsánynak tartják, míg mások a melegjogi mozgalom fő eseményét látják benne. Az mindenesetre tény, hogy míg a vonulók többsége átlagos utcai ruhában jelenik meg, a média leginkább a kirívó

megjelenésű, provokatív viselkedésű embereket mutatja. Ilyenek azonban bármilyen karneválszerű rendezvényen előfordulnak, és a felvonulással szembeni ellenérzések alapvetően nem ebből, hanem a melegek elutasításából táplálkoznak. A melegfelvonulás egyszerre polgárjogi tüntetés és színes utcai buli, s e kettős küldetésnek valóban nem könnyű megfelelni.” (Forrás: <http://www.melegvagyok.hu/tevhitek>)

Viszont, míg más társadalmak a kulturális fejlődés útján inkább a valós elfogadás felé haladnak, Magyarország látszólag jelenleg inkább a növekvő intolerancia irányába tart. Amelyben társadalmi szinten szerepet játszanak általános jelenségek: a tudatlanság, a jólét hiánya, a bűnbakképzés, a történelem, a kultúra és az aktuális politikai viszonyok is.

Ebből kifolyólag arra a véleményre jutottam, hogy szükség van a Budapest Pride-ra, mégpedig azért, hogy ilyen fórumon is felhívják a figyelmet a létezésükre, de legfőképpen azért, mert ténylegesen van mit kiharcolniuk, ami egyébként alapvetően járna (az effektív egyenlő bánásmódot).

II. 1. Kérdőíves vizsgálódás

(előzetes hipotézisek)

Mielőtt rátérnék az adatszerűsége, és a kérdőívek értékelésére, szeretném előzetesen összefoglalni az előzetes feltevéseimet a várható eredményekkel kapcsolatban. Mint ahogy azt már korábban említettem, mivel a Nemzeti Közszerológati Egyetem hallgatói, és a már felszerelt rendszetben dolgozók is a magyar társadalom tagjai, véleményem szerint a kérdőívek értékelése során épp olyan válaszok fognak születni, mintha a civil lakosság körében végeztem volna a kutatást. Viszont a rendszeti pályának megvan a specialitása is, ezért lehetséges, hogy az átlagos szemlélettől mégis nagyobb számban lesz fellelhető kiemelkedően „sötét, illetve világos” vélekedés is a témával kapcsolatban. Azon felül, hogy nyilvánvalóan lesznek kifejezetten elfogadó, toleráns és meglehetősen intoleráns vélemények is.

A kérdés tényleg csak az, hogy mely viszonyulási kategória milyen arányban fogja képviseltetni magát. Az előzetes tapasztalataim alapján úgy vélem, a többség úgy viszonyul majd a témához, mint az átlagos magyar polgár, vagyis ameddig személyesen nem találkozik a jelenséggel, addig semlegesen (kis túlzással elfogadóan) áll a kérdéshez. A másik két szegmens tagjai (akik ténylegesen toleránsak, és akik igazán intoleránsak) jóval csekélyebb számban fogják képviseltetni magukat. Mindenesetre előzetes kíváncsisággal töltött el, hogy vajon milyen arányokban lesz jellemző a rendszeti pályára készülők, és már ott dolgozókra

az elfogadás, az elutasítás és a tudatlanság. Ezen felül, hogy vajon mutatnak-e eltérést a „diákok”, és a már hivatásos állományban lévők válaszai, s ha igen, milyeneket.

II. 2. Kérdőíves tájékozódás a hallgatók körében

A fontossága miatt megismételném a Bevezetőben megfogalmazott jelzést: a kutatásom természetesen nem tekinthető reprezentatívnak (20 kérdőívet sikerült kitöltetnem a hallgatótársaimmal, és 15 kitöltött példányt kaptam vissza a kérdéssorból a rendőrség állományának tagjaitól).

De amennyire lehetőségem volt rá, megpróbáltam minél változatosabb „rétegeket” elérni, tehát a hallgatók tekintetében a kitöltők szakiránytól, felettes szervtől, nemtől, előzetes tapasztalatoktól, évfolyamtól teljesen függetlenül lettek kiválasztva.

Jöjjön tehát az adatszerűség! A hallgatóknak egy 13 kérdést, tartalmazó kérdőívet állítottam össze, amely kérdőív a mellékletek között szerepel.

Forrás: http://hu.metapedia.org/wiki/Homoszexualit%C3%A1s#Melegek_a_mai_t.C3.A1rsadalomban

Az első kérdés arról szólt, hogy tisztában vannak-e azzal, hogy mi lehet a homoszexualitás alapvető forrása.

A válaszlehetőségek között voltak alternatívaként:

- szerzett betegség;
- genetika;
- nevelés;

- környezet;
- egyéni, lelki trauma;
- barátok;
- vagy egyéb tényező.

A tudomány mai ismeretei szerint a homoszexualitásnak alapvetően genetikai (nem öröklés alapú), illetve hormonális okai lehetnek. Jelenleg nincs olyan tudományosan alátámasztott, széles körben elfogadott érvelés, miszerint a homoszexualitásnak nevelésbeli, genetikai (öröklési), avagy tömegkommunikációs forrásai, okai lennének, avagy esetleg fertőző betegség útján alakulna ki. Érdekes ehhez az alábbi szakmai véleményt áttekinteni!

„A homoszexualitás genetikai és hormonális okai

A mai kutatások nagyrészt a homoszexualitás genetikai, hormonális okaira irányítják a figyelmet. Ezek szerint a homoszexualitásnak következő okai lehetnek:

A fejlődő magzat agyát érő hormonhatások miatt alakulhat ki homoszexuális irányultság.

Az agyban található a hormonok által irányított pszichoszexuális szabályozó központ is, melynek fejlődési zavara is vezethet ahhoz, hogy valakinek az érdeklődése saját neme felé irányul.

Meleg egy,- és kétpetéjű ikerpárok vizsgálata során a kutatók azonosítottak egy gént, ami felelőssé tehető a homoszexuális viselkedés kialakulásáért.

Az anyát ért súlyos stressz megnövelheti a homoszexuális utód születésének esélyét.

A homoszexuális férfiak agyában sokszor nem a bal agyfélteke a domináns, ellentétben a heteroszexuális férfiakéval. A kutatásokból kiderült az is, hogy a homoszexuális férfiak hipotalamuszában található bizonyos sejtszomszédosulások kisebbek vagy hiányoznak.

A homoszexualitás lélektani háttere

A lélektan egyértelműen a családi környezetet tette felelőssé a homoszexualitás kialakulásáért. Eszerint a domináns, elutasító, a gyermek érzelmeire nem megfelelően reagáló anya, illetve a közömbös, távollévő apa személye hajlamosít a homoszexualitásra. Általában elfogadott tény az, hogy a személyiségfejlődés során az egyén olyan környezeti hatások sorozatát élheti meg, amelyek önmagukban nem hajlamosítanak homoszexuális magatartásra, ám egy idő után homoszexuális irányultsághoz vezethetnek.

A leginkább elfogadott magyarázat a homoszexualitásra az, hogy a hormonális és genetikai tényezők, a családi, társadalmi környezet és az egyén lelki, pszichoszexuális fejlődése együttesen eredményezi kialakulását...

Fontos, hogy a miénktől eltérő kultúrák nem tekintik a serdülőkori homoszexualitást a nemi irányultság életre szóló kifejeződésének. A kamaszkori szexuális energiák játékos levezetésének gondolják, a férfivá válás egy lépcsőjeként értékelik...

(Hazánkban) A férfiak legalább 5%-a, a nőknek 1-2%-a homoszexuális, a biszexuálisok arányát kb. 10-25%-ra is becsülik az össznépeségre vonatkozó statisztikák.

Ez természetesen egy becsült arány, amibe a statisztikusok a „rejtőzködő” homoszexuálisokat is igyekeztek beleszámolni.” (<http://www.terapia-parkapcsolat.hu/homo.htm>)

A kérdőív kitöltőinek lehetőségük volt több általuk feltételezett okot is megjelölniük. Mindezek alapján a következő eredmények születtek:

Hallgatók által feltételezett okok a homoszexualitásra		
Szerzett betegség	1 jelölés	5%
Genetika	10 jelölés	50%
Nevelés	12 jelölés	60%
Környezet	10 jelölés	50%
Egyéni, lelki trauma	11 jelölés	55%
Barátok	1 jelölés	5%
Egyéb	0 jelölés	0%

1. számú ábra

Ez alapján látható, hogy a kitöltők között nincsen egybehangzó vélemény azzal kapcsolatban, hogy mely tényezők lehetnek a homoszexualitás alapvető forrásai. Ennek ellenére közel azonos eredményt értek el a következő feltételezések: **a genetika** (a hallgatók 50%-a gondolta úgy, hogy szerepe van homoszexualitás kialakulásában), **a nevelés** (a hallgatók 60%-a gondolta úgy, hogy szerepe van homoszexualitás kialakulásában), **a környezet** (a hallgatók 50%-a gondolta úgy, hogy szerepe van homoszexualitás kialakulásában), **az egyéni, lelki trauma** (a hallgatók 55%-a gondolta úgy, hogy szerepe van homoszexualitás kialakulásában). Míg azok a lehetőségek, hogy a homoszexualitás egy **szerzett betegség** lenne, vagy hogy a **homoszexuális barátok** jelenléte egy heteroszexuális embert homoszexuálissá változtatnának, egyaránt csak 5-5%-ot kaptak. Amelyek a többi eredményhez képest elenyészőnek mondhatóak és igazából szerintem azokat a feltételezéseket miszerint a másság mondjuk cseppfertőzéssel, terjedne vagy attól, hogy valakinek van egy barátja, aki tegyük fel a saját neméhez, vonzódik és emiatt ő is, elkezdene a saját neméhez vonzódni, elvethetjük.

„A homoszexualitás betegség

A homoszexualitást előbb bűnnek, majd betegségnek tartották. A melegeket gyakran kegyetlen módszerekkel (pl. áramütésekkel) próbálták "átnevelni", ami nem sikerült; azt

azonban elérték, hogy az illetőnek nemhogy a szextől, de az élettől is elmenjen a kedve. 1975-ben a homoszexualitás kikerült a pszichiátriai betegségeket felsoroló „Betegségek nemzetközi osztályozása” című, folyamatosan frissített kiadványból. A melegséget azóta a nemi orientáció egyik válfajának tekintik, nem pedig olyasvalaminek, amiből meg kellene próbálni „kigyógyítani” az érintetteket.

A homoszexualitás meggyőzéssel, rábeszéléssel terjed

Senki sem válik meleggé - de még biszexuálissá sem - attól, hogy róluk olvas, vagy velük beszélget. A szexuális irányultság sokkal mélyebben gyökerezik annál, semhogy ilyen tényezők befolyásolhassák. Ez fordítva is igaz: a melegék sem válnak heteroszexuálissá attól, hogy a társadalom folyamatosan a heteroszexualitás normáját közvetíti feléjük.” (<http://www.melegvagyok.hu/tevhitek>)

Végül pedig elmondható, hogy a kitöltők **egyéb** lehetőséget nem feltételeznek, tekintettel arra, hogy milyen forrásai lehetnek a homoszexualitásnak. Kirajzolódott tehát, hogy a kitöltők legnagyobb része úgy gondolta, a nevelés és a környezet együttesen közrejátsszik a homoszexualitás létrejöttében. Úgy vélem, igen figyelmet érdemlő ezzel kapcsolatban a következő gondolat:

„Környezeti hatás, abban kiemelten a nevelés

A környezet fontosságát hangoztatók eleinte úgy vélték, hogy a homoszexualitás felé vezető úton egy domináns anya és egy nemtörődöm apa áll. Később elvetették ezt a nézetet, és inkább a rossz családi háttérrel, a nem megfelelő nevelést, a szexuális csábítást, esetleg a megrontást vélték a szexuális orientációváltás fő tényezőinek.

Börtönökben, a hadseregben és munkatáborokban gyakori a homoszexualitás. Itt a gond azonban az, hogy nincsenek másneműek. Amint a helyzet megváltozik, a heteroszexualitás rendszerint helyreáll.

Gyakran emlegetett példa a római uraké is: az ő szórakozásaik közé tartozott a fiatal fiúk élvezése. Voltak azonban rendes feleségeik, és gyakran női szeretőik is. A szexuális orientáció tehát rendben volt, a homoszexualitás inkább egyfajta státuszszimbólum lehetett.” (http://index.hu/tudomany/2012/09/29/homoszexualitas_ndash_genek_vagy_neveles/)

A hasonlóan erőteljesen felelősnek tartott lehetőségre (egyéni, lelki trauma) viszont ahogy már említettem nincsen tudományosan alátámasztott érvelés.

„A homoszexualitást gyermekkori trauma okozza.

A homoszexualitás okait a tudománynak még nem sikerült minden tekintetben megnyugtatóan feltárni. Különböző elméletek léteznek, melyek sokféléen állítanak az örökletességről és a környezet hatásairól. Tény azonban, hogy a legtöbb meglepetést semmilyen jól körülhatárolható trauma nem érte gyermekkorában.”

(<http://www.melegvagyok.hu/tevhitek>)

A kérdőív következő pontja az volt, hogy a hallgatók elfogadják-e, hogy az egyes emberek nemi identitása magánügy. Ez alapján a következő eredmények születtek:

Egyes emberek nemi identitása magánügy.

2. számú ábra

A hallgatók 70%-a szerint „**igen**” (az egyes emberek nemi identitása magánügy), 25%-a szerint „**bizonyos helyzetekben igen**” (az egyes emberek nemi identitása magánügy) és 5%-a szerint az egyes emberek nemi identitása „**nem**” magánügy.

A kitöltők szubjektív véleményei:

„Mindenkinek magánügye, a nemi beállítottsága.”

„Ha úgy is kezelik, akkor Igen.”

„Igen, mert ezen nem lehet tudatosan változtatni.”

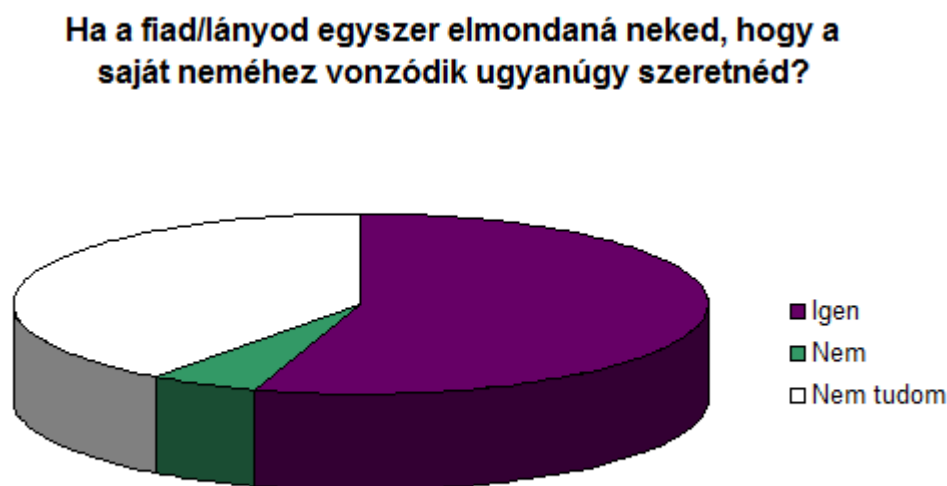
„Igen a nemi identitás teljesen magánügy, ehhez a rendőrségnek nincs köze addig, amíg a mássággal kapcsolatban, vagy az erre való figyelemfelhívással nem követ el jogellenes cselekményt.”

„Ha otthon a négy fal között kezelik akkor Igen.”

„Ami a négy fal között marad az mindenkinek a magánügye, egészen addig, amíg nem akarja saját nézeteit másokkal is elfogadtatni.”

Ezekből kitűnik, hogy a többség azon a vélekedés mentén halad, amelyet korábban már említettem illetve vázoltam, hogy a kitöltők legjelentősebb része valószínűleg így viszonyul („rendben, tegyenek, amit akarnak, csak ne lássam”).

A következő kérdés arra irányult, hogy ha a saját gyermekük jelentené be egy nap, hogy a saját neméhez vonzódik, vajon ugyan úgy tudnának-e viszonyulni hozzá, ugyanúgy tudnák szeretni, mint azelőtt.

3. számú ábra

A válaszadók 55%-a „**igen**”, ugyanúgy tudná szeretni a gyermekét, mielőtt megtudta volna, hogy a saját neméhez vonzódik. 5%-a érzi úgy, hogy egyértelműen „**nem**” tudná ugyanúgy szeretni a gyermekét mielőtt szembesült volna ezzel a ténnyel. 40% pedig jelenleg egyszerűen el se tudná képzelni az adott szituációt és, hogy abban a helyzetben hogyan érezne.

Ezzel kapcsolatban a kitöltők szubjektív meglátásai:

„Egy szülőnek feltétlenül szeretnie kell a gyermekét.”

„Igen, mert attól még a gyermekem, bármit tesz, a szeretet nem ettől függ.”

„Igen, persze megmozgatnék minden követ, hogy a miértjeire rájöjjek és megpróbáljak formálni rajta. Ha nem menne, akkor egy idő után beletörődnék és továbbra is szeretném, hisz ő az én gyermekem.”

„Nem tudom, egyelőre nem tudom ezt a helyzetet elképzelni, de az biztos, hogy időbe telne feldolgozni”

„Nem, csalódást éreznék és megpróbálnám megkeresni és megszüntetni ennek az okát.”

A válaszok ismeretében látszik, hogy a többség nem viszonyulna másképp, mint azelőtt. Továbbá az is, hogy sokaknak valószínűleg idő kellene ahhoz, hogy helyén tudják kezelni a szituációt, hogy feldolgozzák azt, hogy ezen nem lehet változtatni.

Ez után arra voltam kíváncsi, hogy jelenlegi meglátásuk, hozzáállásuk alapján későbbi munkájuk során, lenne-e olyan szituáció, amelyben nem tudnának, a nemi mássággal szemben, elfogadóak lenni. Az erre a kérdésre adott válaszok is meglehetősen nagy változatosságot mutatnak.

Ebben a visszatérő elemek a következők:

A kitöltők egy része nem tud elképzelni olyan helyzetet, amiben ne lenne elfogadó, illetve eltérően intézkedne, mint akárki mással szemben.

Többeknek a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs ellen irányuló bűncselekmények esetében, főképp kiskorúak sérelmére irányuló elkövetés esetén okozna nehézséget az objektív intézkedés.

Ezen felül problémát jelentene, ha a másságuk alapján akarnának kibújni a felelősségre vonás alól, illetve ha másságukra hivatkozva azt állítanák, hogy őket indokolatlan joghátrány érte, és ez az állítás alaptalan, s elutasítók bizonyos közerkölcsöt érintő jogsértések esetén is.

A speciális elemek a következők voltak:

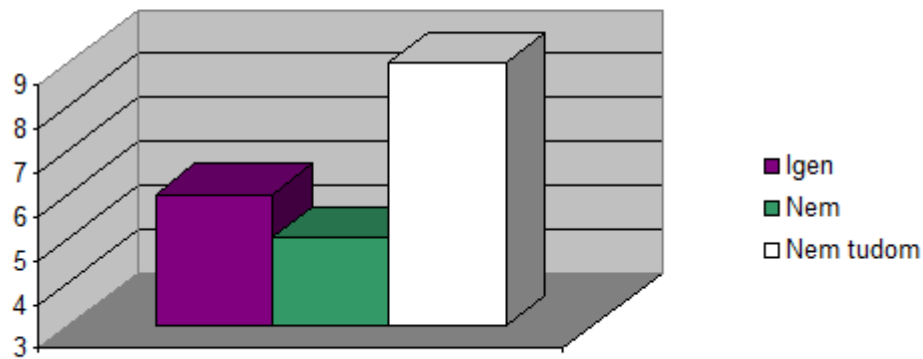
Van, aki a fogdában való elhelyezés kapcsán tenne különbséget.

Van olyan, aki attól tartana, hogy az intézkedés alá vont homoszexuális személy kikezdene vele.

Ám volt olyan kitöltő is, aki jelenleg még egyáltalán nem tudja, hogyan viszonyulna egy másságát nyíltan vállaló személyhez. Ez természetesen egy reális, lehetséges válasz.

A következő kérdés arra irányult, hogy a hallgatók természetes tényként elfogadnák-e, ha egy társukról kiderülne, hogy a saját neméhez vonzódik. Előzetesen elárulhatom, hogy ez a kérdés még annál is nagyobb tanácstalanságot okozott a válaszadók körében, mint az, hogy vajon hogyan viszonyulnának a gyermekükhöz, ha az kijelentené, hogy a saját neméhez vonzódik.

**Természetes tényként elfogadnád, ha
hallgatótársadról kiderülne, hogy a saját neméhez
vonzódik?**

4. számú ábra

A feltett kérdésre 20 hallgatóból 6 „**igen**” elfogadná természetes tényként, míg 5 „**nem**” tudná természetes tényként elfogadni hallgatótársa másságát, 9 pedig „**nem tudja**” hogyan viszonyulna a helyzethez.

A szubjektív alapú magyarázatok a következők:

„Igen, a kapcsolatunk természetén és a vele való kapcsolatomon sem változtatna semmit, hacsak nem hozzám vonzódna, ha így lenne, akkor kicsit távolságtartóbb lennék.”

„Igen, szerintem egy jó barátot, hallgatótársat nem illik azért lenézni, kiközösíteni, mert a saját neméhez vonzódik, bár tény mindenképp más meglátásba kerülne a többiek előtt.”

„Nem tudom, viselkedéstől függ.”

„Nem tudom, ez attól függ mennyire áll közel hozzám a személy.”

„Nem tudom, a kérdés megválaszolása nehézséget jelent, mivel ez függ a barátság erősségétől és, hogy a másik személy mennyire toleráns a barátjával.”

„Nem tudom, egy semleges ember nem érdekelne, egy hozzám közel álló igen.”

„Nem tudom, attól függ ki az a személy, akiről kiderül.”

„Nem tudom, az ismeretstől függ.”

„Természetes tényként nem, tényként igen egy idő után.”

„Nem, nem tartom rendvédelmi dolgozónak méltónak.”

„Igen, nem tennék különbséget ezután sem.”

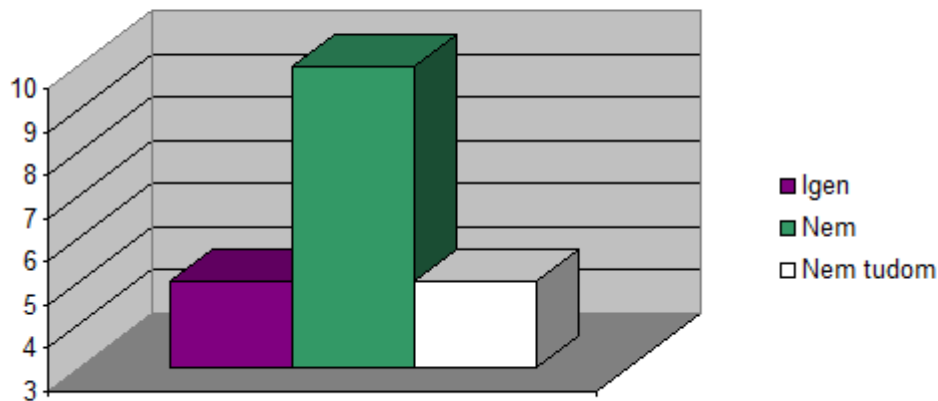
A válaszok alapján leszűrhető, hogy akik valóban elfogadó válaszokat adtak ez ideig, azoknak a hallgatótársuk elfogadása sem jelentene különösebben nagy nehézséget. Azok, akik úgy vannak vele, hogy addig rendben van, amíg nem látom, ténylegesen nincs tudomásom az

egésről, azok (a többség) képtelenek voltak elköteleződni egyik oldal felé sem. Így a köztes lehetőséget, változatot választották: „nem tudom, kiderül, ha lesz ilyenre példa” illetve ha egy számukra semleges emberről derülne ki, akkor továbbra is hasonlóan viszonyulnának a dologhoz. Akik eddig negatívan viszonyultak a kérdéskörhöz, azok a hallgatótársukkal kapcsolatban sem viszonyulnának másképp ebben a kérdésben, bár meg kell jegyezni, hogy a saját, szubjektív meglátásom alapján feltételezem, hogy ha egy igazán közeli barátjukról derülne ki, hogy a saját nemükhöz vonzódik, akkor valószínűleg kezdetben megpróbálnának menekülni a szituációból, később lehet, hogy elfogadnák a tényt.

Ezzel kapcsolatban viszont befolyásoló tényező lehet, hogy különböző neműek barátságáról van-e szó illetve, hogyha azonos neműekről van szó, akkor a vonzalom esetleg az adott barát/barátnő felé irányul-e vagy sem. Én – megint csak szubjektíven - feltételezem, hogy ha egy férfinak lenne egy barátnője, akiről kiderül, hogy leszbikus, sokkal könnyebben lenne iránta toleráns, mintha egy másik férfi barátjáról derülne az ki, hogy meleg. Ha pedig az derülne ki, hogy ezen felül még vonzódik is hozzá (már csak a heteroszexuális kapcsolatokról kiindulva) nem biztos, hogy a barátság fenntartható. Főképp, ha az adott személy „alapjáraton” intoleráns a témával kapcsolatban, a másik pedig nem tudja elfogadni, hogy ilyen téren nincs esélye. Mindemellett a kérdéssel kapcsolatban elhangzott az is, hogy: „Nem, nem tartom rendvédelmi dolgozónak méltónak.” Ez a vélemény pedig egy meglehetősen érdekes kérdéskört vet fel, mégpedig azt, hogy vajon a rendvédelemben vannak-e olyan speciális, az alapvető társadalmi okokon túlmutató olyan tényezők, amelyek azt generálják, hogy esetlegesen a homoszexualitással kapcsolatos intolerancia, egy követendő példa lenne a rendészeti dolgozók számára. (Erre még a későbbiekben visszatérek)

A következő kérdésre már viszont sokkal határozottabban válaszoltak a hallgatók. A kérdés lényege az volt, hogy helyesnek tartják-e, ha az, aki a saját neméhez vonzódik nyíltan, felvállalja másságát.

**Helyesnek tartod-e, ha valaki aki saját neméhez
vonzódik, nyíltan vállalja másságát?**

5. számú ábra

A feltett kérdésre 20 hallgatóból 5 szerint „**igen**” helyes, ha nyíltan felvállalják másságukat, 10 szerint „**nem**” helyes 5 hallgató „**nem tudja**” eldönteni, hogy vajon helyes lenne, vagy sem.

Ezzel kapcsolatban a kitöltők a következőképpen foglaltak állást:

„Igen, nem zavar, de ne közönséges módon tegyék.”

„Igen, az csak rosszabb, ha elhallgatja.”

„Igen, addig amíg az nem offenzív módon nyilvánul meg és nem sért másokat.”

„Igen, de ne közönséges módon.”

„Nem tudom, attól függ. Ha szimplán kézen fogva sétálnak az még szerintem elfogadható, de ha már provokáló fényképeket tesznek közzé, vagy a közterületen viselkednek intimebben az már nem elfogadható.”

„Azért nem, mert ennek hatására akár valaki csak úgy divatból is meleg lenne.”

Ezzel kapcsolatban érdemes tekintetbe venni a következőt:

„Sokan csak divatból lesznek melegek

A melegség jelenleg még olyannyira elutasított társadalmunkban, hogy azt divatnak nevezni súlyos demagógia. Ha divat lenne, akkor a melegek többsége nem kényszerülne arra, hogy titkolja irányultságát. Esetleg több szó esik a melegségről, mint korábban, de ettől még semmiképp nem "sikk" melegnek lenni. Természetesen nem is lehet akarattal meleggé válni.”
(<http://www.melegvagyok.hu/tevhitek>)

„Nem szükséges nyíltan felvállalni, mivel provokációnak tűnhet.”

„Nem mert szerintem a nemi identitása mindenkinek a magánügye.”

„Nem mert ez magánügy.”

„Nem ítélem el azokat, de szerintem nem szerencsés nyíltan felvállalni a társadalom véleménye miatt.”

„Szerintem ez egy olyan magánügy, amit nem kell nyíltan hangoztatni.”

„Nem, ellenszenvet vált ki.”

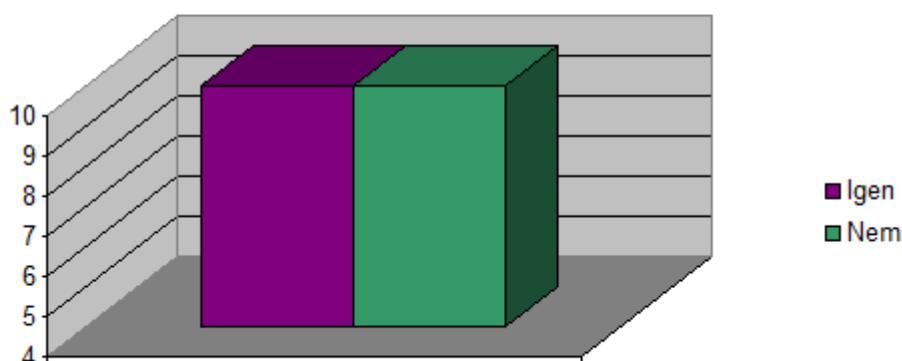
A kérdésre adott válaszok kétségtelenül vázolják a jelenlegi, generális társadalmi hozzáállást a mássággal szemben, amit korábban már jeleztem. Ezzel kapcsolatban kirajzolódott (ami számomra a meglepetés erejével hatott!), hogy egy ilyen csekély (nem reprezentatív) mintavétel is milyen plasztikus-összetett képet képes érzékeltetni a témával kapcsolatos helyzetről, hozzáállásokról.

„A melegek szándékosan provokálnak viselkedésükkel másokat

Azt, amit egy heteroszexuális pár esetében senki nem tart feltűnést keltőnek – például, hogy kézen fogva sétálnak az utcán, jegygyűrűt hordanak, vagy kiteszik a párjuk fényképét az asztalukra -, azonos nemű szerelmesek esetében sokan provokatívnak ítélik. Az élet számos területén érvényesül az a kettős mérce, hogy amit a heteroszexuálisoknak lehet, azt a szexuális kisebbségeknek nem. Ezért is van, hogy a legtöbb meleg sajnós nem meri nyilvánosan vállalni párját.” (<http://www.melegvagyok.hu/tevhitek>)

A következő kérdés arra vonatkozott, hogy helyesnek ítélik-e, hogy az Eurovíziós Dalfesztiválon győzelmet aratott Conchita Wurstnak Ausztria közjogi méltóságai személyesen gratuláltak.

Helyesnek tartod, hogy az Eurovíziós Dalfesztiválon győzelmet aratott Conchita Wurstnak, Ausztria közjogi méltóságai személyesen gratuláltak?

6. számú ábra

A kérdés szemmel láthatóan látványosan megosztotta a kitöltőket. A 20 válaszból 10 szerint „igen” helyes, 10 szerint pedig „nem” vagyis helytelen.

A kérdéssel kapcsolatban a kitöltők álláspontja a következő:

„Igen, mert ők nem egy transzneműnek gratuláltak, hanem egy osztrák állampolgárnak, amit minden más vezető is megtett volna.”

„Igen, nincs baj a gratulációval. Viszont magát a jelenlétét is megbotránkoztatónak tartom.”

„Igen, az elért eredmény mindenképp dicséretre méltó, akár a személytől függetlenül is.”

„Igen, azt helyesnek tartom, hogy a győztesnek gratuláltak az ország élén álló személyek, hisz így illik. Conchita viselkedése viszont felháborító, hisz megjelenése is megbotránkoztató, a neve pedig egyenesen undorító: „Punci Kolbász”.”

„Amennyiben a művészi eredményeiért kapott elismerést, érthető, ám e mögött politikai döntés érződik. Ausztria a mai napig küzd a „náci hagyatékkal”, megfelelési kényszere van. Ez a lépésük egy piros pontot jelentett a „tolerancia bajnokainak” a szemében. Miközben a két orosz heteroszexuális lányt kifütyülték (politikai okokból).”

„Igen, mert ha nem gratuláltak volna az azt is feltételeznék, hogy előítéletesek.”

„Igen, amit elért, az eredményeiért kapta az elismerést, ami teljesen jogos, hiszen ő lett a győztes.”

„Nem, a másságát ennyire provokatív módon vállaló ember nem érdemel hivatalos elismerést ezért.”

„Nem, ha személyesen gratulálnának minden győztesnek, akkor helyesnek tartanám.”

„Nem, de ez nekik nagy reklám volt.”

„Nem, ha csak a mássága miatt kapta.”

„Nem, sok emberben megbotránkozást váltott ki.”

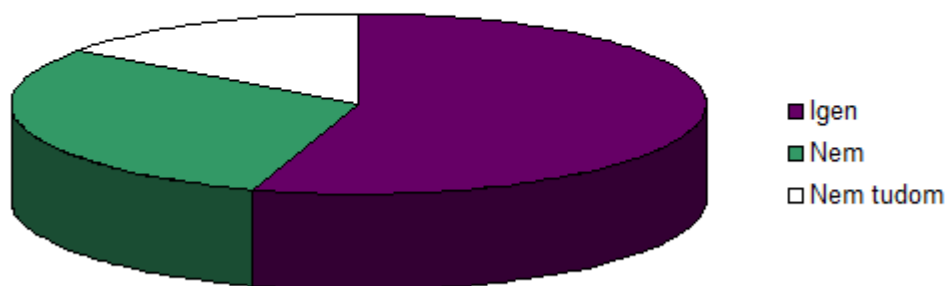
„Nem, ezt a műsort nagyon sok fiatalok is nézte, nem kellene azt látniuk, hogy az ilyen megnyilvánulást díjazzák.”

„Nem, mivel a nemi identitás magánügy és valamint ezáltal az ezt figyelemmel kísérőknek azt az üzenetet adja át, hogy a másság természetes és elfogadható.”

E kérdés alapján is voltak toleráns, kevésbé toleráns és igencsak intoleráns vélemények is. A válaszok alapján kijelenthető, hogy azokat is megosztotta a jelenség, akik úgy érezték, hogy helyesen gratuláltak neki nyilvánosan. A nemleges válaszok hátterében pedig feltehetőek a következők állnak: Conchita olyan szinten megbotránkoztató volt az átlag polgárok számára, amit már nem tudtak tolerálni, egy bizonyos fokú tudatlanság, és egy jelentős intolerancia nem csak a díjazott irányába, hanem alapvetően a mássággal szemben.

A következő pont a kérdőívben azt a kérdéskört célozta, hogy vajon hasonló szituációban Magyarország közjogi méltóságai megtették volna azt, amit az osztrák vezetők?

**Véleményed szerint hasonló szituációban
Magyarország közjogi méltóságai megtették volna
azt, amit az osztrák vezetők?**

7. számú ábra

A hallgatók 55%-a szerint „**igen**” megtették volna, 30% szerint „**nem**” tették volna meg és 15%-a „**nem tudja**” eldönteni, vajon mi történt volna akkor, ha Magyarországnak egy hasonló sajátosságú győztese lenne a Fesztiválon.

A kérdéssel kapcsolatban a következőképp szemlélik a dolgokat:

„Igen, mert különben azt gondolták volna róluk, hogy elítélők a mássággal szemben.”

„Igen, mert nem akartak volna azzal felháborodást kelteni, hogy ezt nem teszik meg.”

„Igen, a magyar közjogi méltóságok - úgy tűnik – késztetést éreznek gondolkodás nélkül átvenni mindenféle liberális elvet. Ami szerintem egyébként káros.”

„Igen, úgy gondolom hazánk e téren eléggé liberális felfogást képvisel, lásd: Pride felvonulás.”

„Igen, bár Magyarországon lehet, hogy egyáltalán indulni sem engedtek volna ilyen személyt, de ha indulhatott volna és nyer, szerintem gratuláltak volna.”

„Nem, Magyarország közjogi méltóságai túlságosan konzervatívak ehhez, mint ahogy maga a társadalom is.”

„Nem, nem kockáztatták volna a hírnevüket, azzal a lépéssel ellenszenvet váltottak volna ki.”

„Nem, nem elég toleránsak ilyen téren, és valószínű, hogy közfelháborodást is keltett volna.”

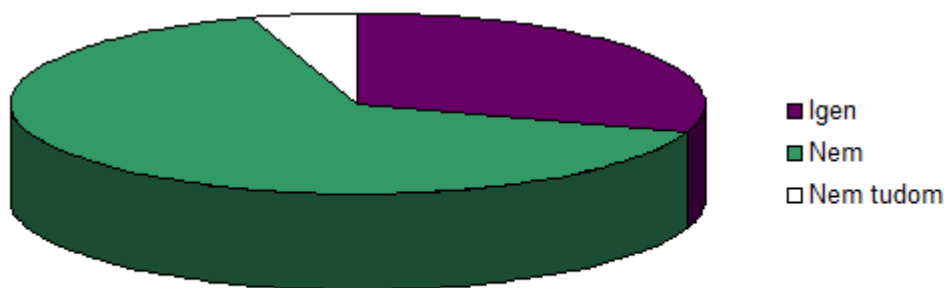
„Nem tudom, szerintem a magyar politikusok nem ennyire „felvilágosultak”.”

A válaszokból a következő konklúziót lehet levonni: nincs egybehangzó vélemény a társadalomról alkotott képről, és a felső vezetés témával kapcsolatos hozzáállásában.

Többek érezték úgy, ha gratuláltak volna, azt megfelelési kényszerből, illetve képmutatásból tették volna. Volt, aki pont ebből az okból kifolyólag gondolta úgy, hogy nyilvánosan nem gratuláltak volna. Volt olyan válaszadó, aki szerint politikusaink elég liberálisak, nyíltan dicséretben részesíteni egy ilyen személyt és volt, aki úgy ítélte, hogy pont a túlságosan konzervatív hozzáállásukból kifolyólag nem tették volna meg ezt a gesztust. A válaszok hatalmas eltérése a miatt lehet, hogy jelenleg a komplex kérdéskör meglehetősen mellőzött. Vannak kirívóan nagy port kavaráó történések, de ezek nem elegendőek ahhoz, hogy társadalmi szinten már csak akár arról is konszenzusos vélemény alakuljon ki a polgárok körében, hogy vajon a többségi társadalom beleértve a vezetőket is, hogyan viszonyul a mássághoz. A válaszok alapján látenciában van az is, hogy vajon elfogadóak vagyunk-e vagy sem.

A következő kérdés igazából egy előzetes felmérésnek tekinthető. Arra irányul, hogy szerintük, - illetve ha már van - a tapasztalataik alapján a rendőrök többsége általában elfogulatlanul intézkedik-e egy, a másságát nyíltan vállaló személlyel szemben, vagy sem?

Véleményed szerint, illetve (ha már vannak) tapasztalatid alapján a rendőrök többsége elfogulatlanul intézkedik egy a másságát nyíltan vállaló személlyel szemben?

8. számú ábra

Meglehetősen érdekesnek tekinthető, hogy a válaszadók 65%-a szerint „**nem**” elfogulatlan a rendőrök többségének intézkedése, és csak a 30%-a szerint „**igen**”, elfogulatlan a rendőrök többségének intézkedése. Ezeken felül 5%-a előzetesen ezt a kérdést „**nem tudta**” megválaszolni.

Véleményem szerint ezekben, a válaszokban szerepet játszhatott a kitöltők civil életből hozott előítélete. Tekintve, hogy néhány hallgató még nem vett részt rendészeti szakmai gyakorlaton, így tényleges tapasztalata nem lehet.

Továbbá, aki már részt vett az sem biztos, hogy gyakorlata során került olyan szituációba, ahol tényleges tapasztalatokat szerezhette a kérdéssel kapcsolatban. Ebből kifolyólag ezek a válaszok a már felszerelt rendőrök válaszaival összevetve fognak tényleges relevanciával bírni.

Mindazonáltal a meglátások a következők:

„Igen, a rendőri intézkedésnek elfogulatlanok kell lennie, egy jó rendőr pedig megtartja a személyes véleményét magának.”

„Igen, akikkel eddig találkoztam azok mind elfogulatlanok voltak.”

„Nem, helyenként máshogyan viselkednek egy homoszexuális személlyel szemben. Hol pozitívan, hol negatívan.”

„Nem tudom, e téren még nincsenek tapasztalataim, előzetes feltételezésekbe pedig nem bocsátkoznék.”

„Nem, mert elítélik őket.”

„Nem, inkább ellene vannak a másságnak.”

„Nem, a rendvédelmi dolgozók konzervatívak.”

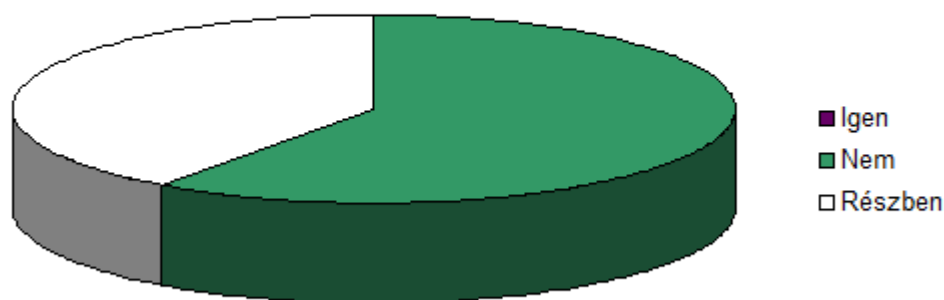
A válaszok alapján, lehetségesnek tartom, hogy nem tökéletesen értette minden válaszadó a kérdést, továbbá elképzelhető, hogy a kitöltők egy része az alapján döntött, hogy vajon ő általában elfogulatlanul tudna-e viszonyulni, a nyíltan felvállalt mássághoz az intézkedése során.

Forrás: http://index.hu/belfold/2013/07/04/melegjogok_europaban/#

A következő kérdés segítségével arra szerettem volna választ kapni, hogy a hallgatók vajon elfogadják-e a Budapest Pride Felvonulás tényét, és indítékait?

Megértően elfogadod a Budapest Pride Felvonulás tényét, és indítékait?

9. számú ábra

A válaszadók közül senki nem jelölte meg azt a lehetőséget, hogy „**igen**” megértően elfogadom a Budapest Pride tényét, és indítékait. A kitöltők 60%-a egyértelműen „**nem**” tudja, míg 40%-a „**részben**” tudja megértően elfogadni a felvonulás tényét, és indítékait.

A legnagyobb vihart kavaró, LMBT-kkel (betűszó: **L**eszbikusok, **M**elegek, **B**iszexuálisok és **T**ranszneműek) kapcsolatos eseményről, a következő vélemények születtek:

„Részben, nem túl szerencsés ilyen nagy felhajtást rendezni azért, hogy kinyilvánítsák a másságukat, de ettől függetlenül nem szabad elítélni őket.”

„Részben, mindenkinek a magánügye a nemi identitása, ezért szerintem nem szükséges felvonulni, azonban engem nem zavar maga a felvonulás.”

„Részben, elfogadom, mert az egyenlőségükért harcolnak. Viszont azt nem tudom elfogadni, ha ezt közönségesen teszik.”

„Részben, abban egyetértek, hogy az emberek legyenek kevésbé ellenségesek, de a módszerek túlságosan provokatívak.”

„Részben, nem kell felvonulást tartaniuk, a heteroszexuálisok se tartanak.”

„Részben, megértem, de szerintem nem elfogadható az ilyen szintű magamutogatás.”

„Nem, a másságát vállalja fel nyugodtan, de ne parádézzanak az utcán, mindenkinek a nemtetszését kiváltva.”

„Nem, így kellene elfogadtatni magukat. Jobban elfogadná a társadalom őket, ha természetesen viselkednének.”

„Nem, fölösleges és provokatív, emellett sok pénzt és embert felemészt.”

„Nem, maradjanak otthon, ne mutogassák magukat!”

„Nem, nálam ez már lassan súrolja az offenzivitás határait. Idegen nézeteket próbál erőltetni másokra.”

„Nem, mert rengeteg emberből ellenérzést vált ki és több kárt okoz, mint hasznot.”

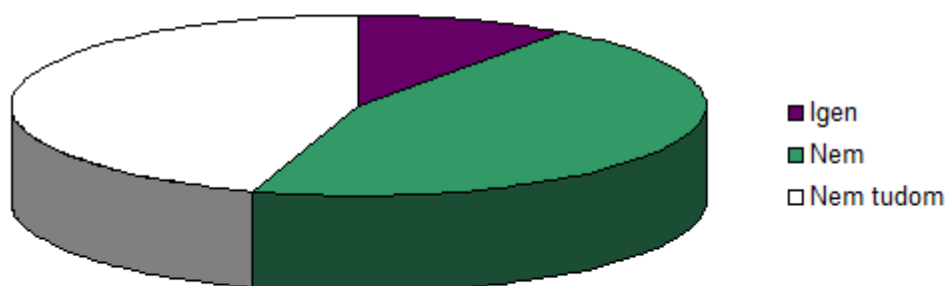
„Nem, elfogadom a másságot, de én sem vonulok fel, azért mert nem vagyok más.”

„Nem, az egyén szexuális orientációja az egyén magánügye. Nem való a kirakatba, főleg ilyen módon. Egy szexuális kisebbség provokatív és egyébként gyomorforgató felvonulása a többségi társadalom bosszantására. Az egész csupán arra való, hogy tovább gerjessze a feszültséget. A felvonulás ilyen módja nem közterületre való. Főleg úgy, hogy a többség erre nem kíváncsi, sőt indulatot gerjeszt bennük. Maga a felvonulás pedig megbénítja a főváros közlekedését, valamint indokolatlan mennyiségű rendőri erőt köt le, és azt se felejtjük el, hogy megosztja a társadalmat.”

Ezzel a témával kapcsolat korábban már leírtam a véleményemet, és vázoltam egy írást, amelyből kiderült, hogy a Pride-hoz a melegек is meglehetősen eltérően viszonyulnak. Véleményem szerint a legnagyobb problémákat a felvonulás megítélése kapcsán a tudatlanság, a tévhitek, az előítéletesség jelentik, továbbá hogy javarészt azokra a személyekre helyeződik hangsúly, akik tényleg kirívóan (esetlegesen sokak számára megbotránkoztatóan) viselkednek.

A következő kérdés arra irányul, hogy a hallgatók vajon mit gondolnak arról, hogy a társaik hogyan viszonyulnak a melegекhez?

Személyes benyomásod szerint az NKE-RTK hallgatóinak többsége elfogadó a melegекkel?

10. számú ábra

A kérdésre választ adó hallgatók 45%-a gondolja úgy, hogy az NKE-RTK hallgatóinak többsége „nem” elfogadó a melegekkel. Emellett csupán 10%-a vélekedik úgy, hogy a hallgatók többsége „igen” elfogadó a melegekkel szemben. Másik 45% pedig „**nem tudta**” eldönteni, hogy vajon a társai többsége elfogadó-e vagy sem.

Ezzel kapcsolatos vélemények pedig:

„Igen elfogadóak, persze van egy pár buzizás, de ha szemtől szembe kellene mondani, szinte senki sem tenné meg. Élőben már készségesek az emberek.”

„Nem tudom, eldönteni akiket ismerek azok elfogadóak, de nem ismerem mindenki véleményét”

„Nem tudom, nagyjából 50-50% lehet az arány.”

„Nem tudom, ritkán adódik olyan téma, amikor ez lenne a téma.”

„Nem elfogadóak, a különböző tapasztalatok és nevelés miatt.”

„Nem elfogadóak, véleményem szerint az átlagnál kevésbé toleráns emberek jönnek ide.”

Az eredmények és a vélemények alapján arra a kérdésre adott válaszokkal tudnám párhuzamban állítani az ennél a pontnál tapasztaltakat, ahol arra kellett választ adniuk, hogy „a rendőrök többsége általában elfogulatlanul intézkedik-e egy a másságát nyíltan vállaló személlyel szemben vagy sem”. A válaszok és vélemények hátterében rejlő motivációk azonosak lehetnek. Továbbá lehetséges, hogy ez a hallgatók körében egy olyannyira mellőzött téma, hogy csak feltételezéseik lehetnek.

Az utolsó előtti kérdésben arra kellett választ adniuk, hogy az NKE-RTK hallgatói közül, akik szerintük elítélők/nem elfogadóak a melegekkel kapcsolatban vajon miért azok? A válaszlehetőségek közül a kitöltők több alternatívát is megjelölhettek.

Hallgatók által feltételezett okok arra, hogy azok a társaik, akik szerintük elítélők/nem elfogadók a melegekkel szemben, miért azok.

kártékonynak ítéli meleg embertársait	8 jelölés	40%
a többi emberre veszélyesnek ítéli meleg embertársait	3 jelölés	15%
különbnek érzi magát náluk, és ezt szeretné kifejezni ostobaságból	7 jelölés	35%
társainak próbál megfelelni egyéb	2 jelölés	10%
	6 jelölés	30%
	2 jelölés	10%

11. számú ábra

A válaszok alapján a kérdésre, megítélésem szerint, mindenkinek határozott és egyértelmű válasza van, illetve magában pontosan el tudja dönteni, hogy szerinte melyek lehetnek az intolerancia hátterében megbúvó hallgatói motivációik.

Az utolsó kérdés arra vonatkozott: mi a feltételezésük azzal kapcsolatban, hogy azok az állampolgárok, akik szerint a Magyar Rendőrség homofób dolgozók szervezete, e véleményüket vajon mire alapozzák?

Voltak, akik több lehetőséget is megjelöltek, s így az eredmények a következőképp alakultak:

Véleményed szerint azok az állampolgárok, akik szerint a Magyar Rendőrség alapvetően homofób dolgozók szervezete, mire alapozzák a véleményüket?

12. számú ábra

A válaszadók 74%-a gondolja úgy, hogy az állampolgárok feltételezéseinek a hátterében az „előítéletesség” van. Emellett a kitöltők 13%-a szerint, az állampolgárok véleményének az alapja az, hogy „közvetett információk” alapján ítélik meg. Ezen kívül

szintén 13% vélekedik úgy, hogy az állampolgárok álláspontjában a „**személyes tapasztalás**” játszik szerepet.

A válaszokkal, s azok arányával kapcsolatban úgy vélekedek, hogy nagyjából ezek megfelelően szemléltetik azt, hogy a válaszadók valójában mi alapján, és milyen mértékben alkotnak egymásról, és a már felszerelt kollégáikról véleményt a téma egészével kapcsolatban.

III.

Rendőrök körében végzett kutatás, eredmények, vélemények

III. 1. Az előítéletesség problémája a rendészeti munkában, a rendészeti pályához kapcsolódó, esetleg intoleranciát indukáló speciális elemek

Mielőtt rátérnék a hivatásos állományban lévő rendőrök kérdőíveinek az értékelésére, előbb visszatérnék azokhoz a felvetésekhez, hogy vajon miért is lehet különlegesen káros a rendvédelmi munkában jelenlévő előítéletesség. Továbbá, hogy lehetnek-e a rendészeti pályához kapcsolódó, az intoleranciára hajlamosító speciális okok.

Mindenek előtt szeretném elmondani, hogy ebben a részben (a teljesség igénye nélkül) a bűnügyi munka során, a témával kapcsolatban felmerülő néhány problémára szeretném a hangsúlyt fektetni.

Általánosságban, ahogy azt már korábban említettem, meglátásom szerint: „Az elfogulatlanság a rendészeti munka során a professzionalizmus, valamint az eredményesség egyik alapfeltétele”.

Ennek alapján tételezzük fel, hogy amikor a nyomozó, feladatköréből adódóan, valamilyen összefüggésben képet kíván alkotni egy állampolgár egy tettének a szándékáról, magáról a tetről, valamint a tettének a következményéről. Részben ehhez a képhez kell viszonyulnia, s ezt a képet kell „megadnia” az igazságszolgáltatás számára (ami hatalmas felelősség). Eközben mindvégig a törvény betűjéhez és szelleméhez kell tartania magát. Ha előítéletes, ez megakadályozza, illetve megakadályozhatja az objektív „képalkotásban”, aminek súlyos következményei lehetnek.

Akiről képet alkot, annak mindig több minősége van egyidejűleg (apa, munkanélküli, férfi, meleg, arab stb.). A tett mindig egy adott minőség tette. Egy nőt megerőszakoló alapvetően férfi minőségében cselekszik, helyesen ezt kell a képalkotásban érvényesíteni. Mindezek alapján, példának okáért, nem egy arab erőszakol, hanem egy férfi. Ha a rendőr – például, mert személyes ellenérzése van az arab emberekkel szemben – a képalkotásban a férfi arab minőséget teszi középpontba, amivel lehet, hogy oktanul az arab népcsoport ellen irányuló pogromot vált ki.

Ha valaki tolvaj, ezt nem melegként követi el. Akkor sem, ha ő meleg. De az előítéletes rendőr például, ha a tolvajhoz, mint meleghez viszonyul, azt a látszatot kelti, mintha a melegek mind tolvajok lennének.

Ha egy leszbikus a Budapest Pride-on törvényelleneset tesz, például közszemérmet sért, a rendőrnek nem mint leszbikushoz kell viszonyulnia, mert ezt alkalmanként nem-leszbikusok is megteszik. Ezzel a hozzáállásával, pedig – tévesen - azt a látszatot kelti, hogy minden meleg vagy leszbikus potenciálisan közszemérmet sértő elem.

Továbbá amint azt már említettem, akadályozza a rendőri munka eredményességét. Ha egy bejelentésre közszemérem-sértőt keres, s azonnal a melegek körében teszi, bután leszűkíti a lehetséges kört. Kevésbé fogja meglelni a keresettet.

Az emberi jogokkal, szembemenő intézkedésével pedig törvényt, esetleg alkotmányos törvényt sért. Ami kiváltképp egy rendőr esetében, véleményem szerint megengedhetetlen.

Mindezeken felül még rengeteg potenciálisan negatív következmény merülhet fel, ha a rendészeti dolgozó, hivatalos minőségében nem képes a munkáját előítéletektől mentesen végezni.

III. 2. Rendvédelmi hivatást végzőkre ható speciális tényezők, amelyek felerősíthetik, illetve kialakíthatják bennük a mássággal kapcsolatos intoleranciát.

A továbbiakban pedig rátérnék arra, hogy meglátásom szerint vannak-e olyan, kifejezetten a rendvédelmi hivatást végzőkre felé ható, speciális elemek, amelyek felerősítenék, illetve kialakítanák az egyénben a mássággal kapcsolatos intoleranciát.

Ezzel kapcsolatban megpróbálok a társadalomra, - így a rendőrségre is – vonatkozó, az előítéletességgel kapcsolatos általános okok tekintetében eljutni a speciálisnak mondható tényezőkhöz.

„Szerintem a rendvédelmi szervek megítéléséhez mindig is hozzátartozott a sarkosság és a liberalizmus elítélése.” (Hallgatói vélemény)

Társadalmi viszony:

Ezzel kapcsolatban már említettem, hogy a rendészeti dolgozók, és az erre a pályára készülő hallgatók is ugyanolyan polgárok, mint a társadalomból kiragadott akármelyik másik, így amíg a társadalom jelentős része nem elfogadó, véleményem szerint igazságtalan és okatlan azt elvárni, hogy ezek az emberek külön módon viszonyuljanak egyes kérdéshez, mint az átlag, többségi társadalom polgárai. Mindazonáltal ezzel kapcsolatban a meglátásom az, hogy akik ennek a hivatásnak a végzésére vállalkoztak el kell fogadniuk, hogy munkájuk során nem hagyhatják, hogy elfogultságuk elhatalmasodjon rajtuk, és átvegye az irányítást az objektív szemlélet felett. Viszont ez egy olyan tényező, ami egyértelműen minden állampolgárra kihat.

Jólét, életminőség:

Ezek ismételtén olyan tényezők, amelyek ugyanannyira kihatást gyakorolnak a rendészeti dolgozókra, mint akármelyik más szakág képviselőire.

Szervezeti kultúra:

Ha ténylegesen léteznek speciális elemek, akkor véleményem szerint ezt a pontot kell ténylegesen górcső alá venni.

Tapasztalataim, és az ezzel kapcsolatos meglátásaim alapján úgy vélem, hogy jelenleg a magyar rendőrség meglehetősen korszerűtlen intézmény más a modernizációban előrébb tartó társadalmak rendőrségéhez képest. Ebből kifolyólag a magyar rendőrök nem minden esetben tudnak megfelelni annak az alapvetésnek, hogy „szolgálunk és védünk”. Ami társadalmi szinten egy a rendőrség irányába ható általánosnak mondható elégedetlenséget generál. Így a megbecsülés hiánya miatt a rendészeti dolgozók körében véleményem szerint megfigyelhető egy bizonyos fokú elkeseredés, kilátástalanság, ami egy általánosnak mondható negatív hozzáállást generál a munka egészével kapcsolatban. Viszont így ez meglátásom szerint egy „ördögi kör”, mivel minél negatívabban állnak a munkájukhoz, minél komorabbak a munkavégzésük során annál inkább távolodnak el attól az állampolgárok, hogy magukénak érezhessék ezt a rendőrséget, és ez fordítva is helytálló minél több negatívumot kapnak a társadalomtól annál kevésbé fognak nyitni, közeledni az állampolgárokhoz. A társadalmi megítélésükből fakadó csalódottságuk pedig lehetséges, hogy többek között pont a szexuális kisebbségen csapódik le.

Ezzel kapcsolatban egy hallgatótársam a következőket osztotta meg velem:

„A rendőrség alapvetően egy negatív kritikákkal és nézetekkel bombázott szerv. A legtöbb ember bűnbakként kezeli, és a saját kevésbé elfogadó nézeteit is a rendőrség területére vetíti ki, beleértve a rasszizmust és a „homofobizmust” is.”

Ebből a felvetésből is látható az általam már vázolt kölcsönös egymásra „mutogatás” és elégedetlenség.

Korábban egy bizonyos kérdésemre („természetes tényként elfogadnád, ha egy hallgatótársadról kiderülne, hogy a saját neméhez vonzódik?”) azt a választ kaptam, miszerint: „Nem, nem tartom rendvédelmi dolgozónak méltónak.”. A hallgató motivációinak hátterében valószínűleg az lehet, hogy önmagát és magát a rendészeti hivatást különbnak érzi, az átlagos felé helyezi. Ami véleményem szerint, ha abból a pozitív alapvetésből indulunk ki,

hogy ugyanolyan emberek vagyunk, mint akárki más csak valamiért minket (esetlegesen) nagyobb elégedettséggel, boldogsággal tölt el, hogy másokon segítünk akkor ez egy meglehetősen negatív hozzáállás. Azon felül, hogy nem csak a mássággal kapcsolatban válik lenézővé az ember, azon vezető okok közé sorolnám ezt a viszonyulást, amiért például az egyszerű civil polgárok nem „mernek” akárcsak beszédbe is elegyedni a rendőrség dolgozóival. Mindenesetre többeknél tapasztaltam ezt a szemléletet így, ez akár nevezhető speciális oknak is.

Továbbá, annak ellenére, hogy mára már a hölgyek számára is egyre vonzóbbá válik a rendvédelmi pálya túlnyomórészt még mindig férfiak által dominált meglehetősen maszkulin hivatásnak tekinthető. Így véleményem szerint akadnak olyanok, akik úgy érzik, hogy a szervezeti elvárásoknak felelnek meg az által, ha a mássággal kapcsolatosan elítélő módon viselkednek, hogy férfiasságukat hangsúlyozzák azzal, ha másokat akár alaptalanul negatív véleménnyel illetnek.

III. 3. Kérdőíves tájékozódás a rendőrök körében

Mindenek előtt szeretném jelezni, hogy a rendőrök válaszai kapcsán is döntően az adatszerűség értékelésére törekszem, illetve a hallgatók eredményeihez képest felmerülő eltérésekre, esetleges érdekességekre szeretnék reflektálni. Továbbá azokat a kérdéseket próbálom górcső alá venni, amelyek a rendőrök válaszaival együtt nyernek ténylegesen értelmet. A rendőrök kérdőíveinek kiértékelése után pedig együttesen értékelem a hallgatók és a már hivatásos állományban lévők eredményeivel kapcsolatos impressziókat.

A rendőrök számára összeállított kérdések döntő része megegyezik a hallgatók által kitöltött változattal. Ez lehetővé teszi az összehasonlításokat. A kérdőívet a mellékletek között szerepeltetni fogom.

Az első kérdés itt is arról szólt, hogy tisztában vannak-e azzal, hogy mi a homoszexualitás alapvető forrása.

A válaszlehetőségek között voltak alternatívaként:

- szerzett betegség;
- genetika;
- nevelés;
- környezet;
- egyéni, lelki trauma;
- barátok;
- vagy egyéb tényező.

A kérdőív kitöltőinek lehetőségük volt több általuk feltételezett okot is megjelölniük. Mindezek alapján a következő eredmények születtek:

Hallgatók által feltételezett okok a homoszexualitásra		
Szerzett betegség	0 jelölés	0%
Genetika	13 jelölés	87%
Nevelés	2 jelölés	13%
Környezet	2 jelölés	13%
Egyéni, lelki trauma	3 jelölés	20%
Barátok	0 jelölés	0%
Egyéb	2 jelölés	13%

13. számú ábra

A válaszok alapján elmondható, hogy sokkal egybehangzóbb vélemények születtek a kitöltő rendőrök között, mint a hallgatók esetében. Senki nem gondolja úgy, hogy a homoszexualitás okai között szerepelne az, hogy a másság egy betegség útján terjedne, vagy hogy a meleg barátok jelenléte egy heteroszexuális beállítottságú embert át tudna formálni. A tudomány jelen állása szerint elfogadott opcióra, a genetikai elméletre, a válaszadók elsöprő többsége, mintegy 87%-a voksolt. A nevelés, a környezet és az egyéb tényezők lehetősége egyaránt 13-13-13%-ot kapott. Mindezek alapján idáig elmondható, hogy a hivatásosok sokkal egybehangzóbban vélekednek, és jóval inkább tisztában vannak az esetleges okokkal, mint hallgató kollégáik.

A következő kérdés az volt, hogy a rendőrök elfogadják-e, hogy az egyes emberek nemi identitása magánügy. Ez alapján a következő eredmények születtek:

Egyes emberek nemi identitása magánügy.

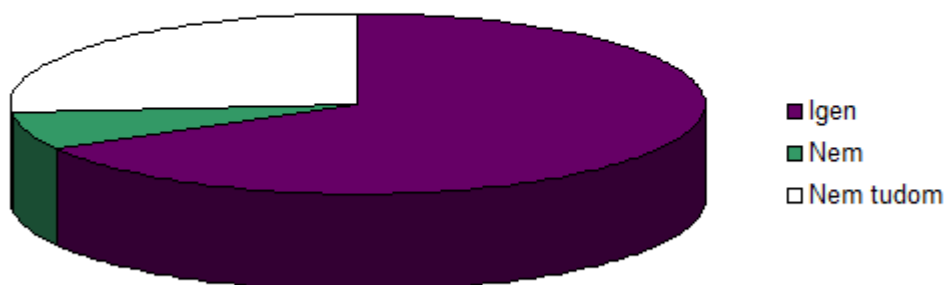
14. számú ábra

A kitöltők 86%-a szerint az egyes emberek nemi identitása „igen” magánügy emellett 14% gondolta úgy, hogy csak „bizonyos helyzetekben” magánügy az egyes emberek nemi

identitása viszont senki sem gondolta úgy, hogy az egyes emberek nemi identitása „**nem**” magánügy. A hallgatók 70%-a szerint „**igen**”, 25%-a szerint „**bizonyos helyzetekben**” és 5%-a „**nem**” gondolta úgy, hogy az egyes emberek nemi identitása magánügy lenne. Így ez alapján elmondható, hogy ebben a kérdésben az eredmények többé-kevésbé megegyeznek.

A következő kérdés arra irányult, hogy ha a gyermeke közölné velük, hogy a saját neméhez vonzódik, vajon ugyan úgy tudnának-e viszonyulni hozzá, ugyanúgy tudnák szeretni, mint azelőtt.

Ha a fia/lánya egyszer elmondaná Önnek, hogy a saját neméhez vonzódik, ugyanúgy szeretné?

15. számú ábra

Ezzel kapcsolatban a válaszadók, 66%-a vélekedik úgy, hogy „**igen**” továbbra is ugyanúgy szeretné gyermekét, 27%-a ezt még „**nem tudja**” eldönteni és 7%-a vélekedik úgy, hogy egyértelműen „**nem**” tudná ugyanúgy szeretni gyermekét. A hallgatók 55%-a gondolja úgy, hogy „**igen**” ugyanúgy tudná szeretni gyermekét, 40%-a ezt előzetesen „**nem tudja**” eldönteni míg, 5%-a vélekedett úgy, hogy „**nem**” tudná ugyanúgy szeretni gyermekét.

Az „igenek” és a „nemek” tekintetében számottevő differencia nincsen, viszont az látható, hogy a hallgatók körében sokkal többen vannak olyanok, akik ezt még „nem tudják” eldönteni. Valószínűleg ez abból adódik, hogy a kitöltő rendőrök között többeknek már valószínűleg van gyermekük, így ez alapján jobban bele tudják képzelni magukat az adott szituációba, jobban átérzik azt, hogy mit is jelent a tény, hogy gyermekük van.

Ez után arra voltam kíváncsi, hogy jelenlegi meglátásuk, hozzáállásuk alapján lenne-e olyan szituáció, amelyben munkájuk során nem tudnának elfogadóak lenni a nemi mássággal szemben.

A válaszoló rendőrök több mint a fele vélekedik úgy, hogy nem lenne olyan szituáció munkájuk során, amelyben nem tudnának elfogadóan viszonyulni a nemi mássághoz. A hallgatókhoz képest megjelenő jelentős eltérés ezzel kapcsolatban, véleményem szerint (feltételezve, hogy a kérdőívet a legjobb meggyőződésük szerint töltötték ki!) abban érhető tetten, hogy ők már gyakorló rendőrként nap, mint nap kerülnek perszonális interakciókba és átérzik, hogy a saját dolgukat nehezítenék meg előítéleteik kinyilvánításával, illetve gyakorlati szemszögből tényleges rálátásuk van a feltett kérdéskörre.

Ezzel kapcsolatban a személyes tapasztalatom az, hogy akikkel ez idáig volt szerencsém együtt dolgozni, azok, ha egyébként voltak is előítéleteik, ellenérzésük, képesek voltak ezeket kizárni a munkájukból, és ha volt rá igényük, azokat a munkájuk végeztével tárgyalták meg, akár egy kocsmában a barátaik körében, vagy például otthon, a vasárnapi ebéd mellett.

Mindazonáltal, akik arra jutottak, hogy mégis lenne olyan helyzet, munkájuk során, amikor nem tudnának elfogadóak lenni a nemi mássággal szemben, azok döntő többségében azokat az elemeket vázolták, amelyeket a hallgatók is említettek: Bizonyos közerkölcsöt érintő jogsértések esetén, illetve a nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs ellen irányuló bűncselekmények esetében, főképp a kiskorúak sérelmére irányuló elkövetés esetén okozna nehézséget az objektív intézkedés.

A következő kérdés arra irányult, hogy a rendőrök természetes tényként elfogadnák-e, ha egy kollégájukról kiderülne, hogy a saját neméhez vonzódik.

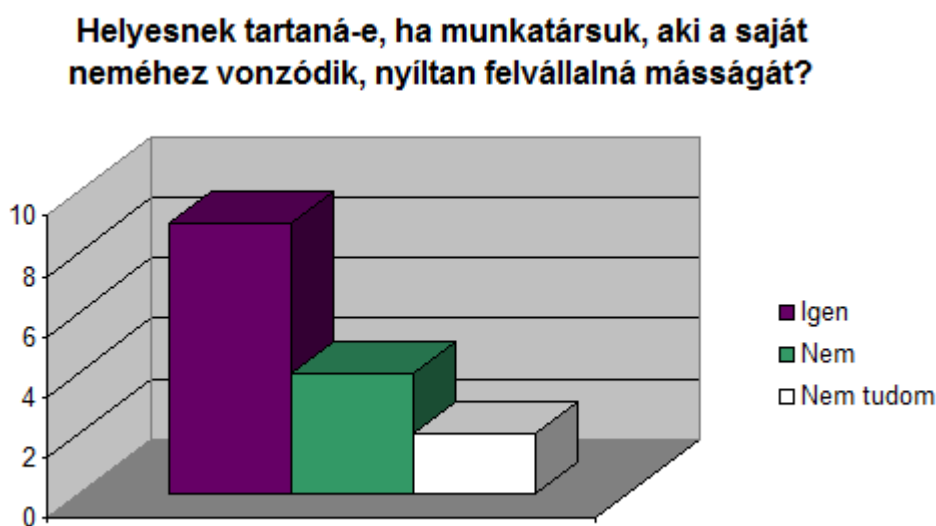

16. számú ábra

A válaszadó 15 rendőrből 10 (67%) „igen” elfogadná természetes tényként, kollégája másságát, 1 (7%) „nem” fogadná el természetes tényként, 4 (26%) pedig „nem tudja” eldönteni, hogyan viszonyulna az adott helyzetben.

A hallgatók számarányát tekintve, 30%-a „igen” elfogadná diáktársát, 25%-a „nem” 45%-a pedig „nem tudja” hogyan viszonyulna az adott helyzetben. A lehetséges okok, amiért a már felszerelt rendőrök toleránsabbak egymással esetlegesen az, hogy a közös munkavégzés során jobban összekovácsolódtak, így magasabb szintű az összetartásuk foka. Továbbá látható, hogy ebben kérdésben a rendőrök a hallgatókhoz képest jóval határozottabban alkotnak véleményt.

A következő kérdés lényege az volt, hogy helyesnek tartanák-e, ha a munkatársuk, aki a saját neméhez vonzódik, nyíltan felvállalná másságát.

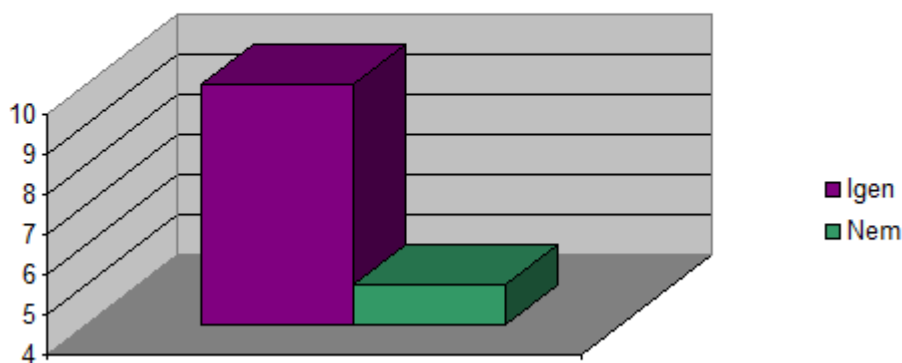
17. számú ábra

A feltett kérdésre 15 rendőrből 9 (60%) szerint „igen” helyes, ha nyíltan felvállalná másságát, 4 (27%) szerint „nem” helyes 2 (13%) rendőr „nem tudja” eldönteni, hogy vajon helyes lenne-e, vagy sem. Ezt a kérdést nem lehet tökéletesen összehasonlítani a hallgatók számára feltett kérdéssel. Mivel az ő esetükben, általánosságban kérdeztem rá arra, hogy helyesnek ítélik-e ha bárki nyíltan felvállalja a másságát. Bár az arra a kérdésre adott válaszaik eredménye alapján arra lehet következtetni, hogy társaikkal se lennének túlnyomórészt elfogadóak. Ennek ellenére lehet, hogy ha a konkrétan a hallgatótársukról lenne szó eltérően vélekednének. Mindazonáltal az előző kérdés alapján a rendőrök válaszaiból is és az itt adott válaszok tekintetében is levonható az a következtetés, hogy meglehetősen elfogadóan állnának kollégájuk másságához. Mindezek dacára volt olyan

vélekedés, hogy „Alapvetően helyesnek tartanám, ha felvállalná másságát, de nem mindig jönne jól ki belőle, a maga érdekében meggondolandó lenne. Mivel lehet, hogy atrocitásoknak lenne kitéve.”. Ez alapján lehetséges, hogy a mintavétel során inkább a toleránsabb hozzáállású rendőrök kerültek túlsúlyba.

A következő kérdés, hasonlóan a hallgatókéhoz, arra vonatkozott, hogy helyesnek ítélik-e, hogy az Eurovíziós Dalfesztiválon győzelmet aratott Conchita Wurstnak Ausztria közjogi méltóságai személyesen gratuláltak.

Helyesnek tartja, hogy az Eurovíziós Dalfesztiválon győzelmet aratott Conchita Wurstnak, Ausztria közjogi méltóságai személyesen gratuláltak?

18. számú ábra

A 15 válaszadóból 10 (67%) szerint „igen” helyes, és 5 (33%) szerint pedig „nem” vagyis helytelen. A hallgatók a kérdésre fele-fele arányban válaszolták, „igen” helyesnek tartják, illetve, hogy „nem” tartják helyesnek ezt a lépést. A kérdésre adott válaszok alapján ismét elmondható, hogy a rendőrök ezen kérdéskör kapcsán is jóval egyöntetűbben, illetve toleránsabban vélekednek a hallgatókhoz képest. Mindazonáltal újfent megemlíteném, hogy „lehetséges, hogy a mintavétel során inkább a toleránsabb hozzáállású rendőrök kerültek túlsúlyba.”.

A következő pont a kérdőívben arra irányult, hogy szerintük hasonló szituációban Magyarország közjogi méltóságai megtették volna azt, amit az osztrák vezetők?

Véleménye szerint hasonló szituációban, hasonló szituációban Magyarország közjogi méltóságai megtették volna azt, amit az osztrák vezetők?

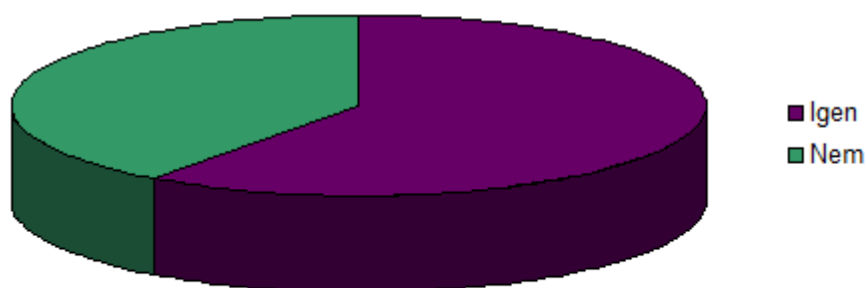

19. számú ábra

A rendőrök 13%-a szerint „**igen**”, megtették volna, 60% szerint „**nem**” tették volna meg és 27%-a „**nem tudja**” eldönteni, vajon mi történt volna akkor, ha Magyarországnak egy Conchitához hasonló győztese lenne a Fesztiválon. A válaszadó hallgatók szerint 55%-a „**igen**”, 30%-a szerint „**nem**” míg 15%-a „**nem tudta**” eldönteni, hogy egy hasonló helyzetben miképp cselekedtek volna Magyarország közjogi méltóságai. A meglehetősen nagy eltérést véleményem szerint, a hallgatók válaszai kapcsán általam már vázolt felvetés okozza.

A következő kérdés arra irányul, hogy tapasztalataik alapján rendőr kollégáik többsége általában elfogulatlanul intézkedik-e egy, a másságát nyíltan vállaló személlyel szemben, vagy sem? A válaszok kapcsán feltételezhetően kiderül, hogy a hallgatók előzetes vélekedései vajon helytállóak voltak-e vagy sem.

**Tapasztalatai szerint a rendőrök többsége általában
elfogulatlanul intézkedik egy a másságát nyíltan
vállaló személlyel szemben?**

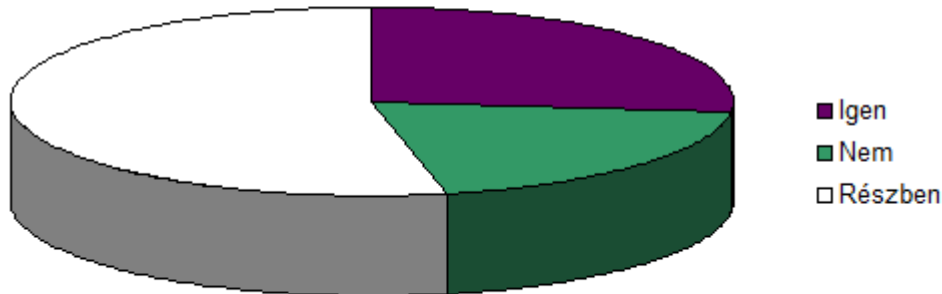

20. számú ábra

Az eredmények alapján maguknak, a rendőröknek sem egyöntetű a vélekedésük a feltett kérdéssel kapcsolatban. A válaszadó rendőröknek 60%-a szerint „igen” elfogulatlan kollégái többségének intézkedése, ezzel szemben 40%-a szerint „nem”, elfogulatlan a munkatársaik többségének intézkedése egy a másságát nyíltan vállaló személlyel szemben. Tekintetbe véve, hogy végső soron egymásról kellett véleményt alkotniuk és annak ellenére, hogy náluk jobban senkinek sincs rálátása arra, hogy vajon hogyan zajlanak az intézkedéseik, a válaszok tükrében, mégis elmondható, hogy meglehetősen nagy a széthúzás (majdnem fele-fele az arány) az adott kérdéssel kapcsolatos vélekedést illetően. Ennek tükrében elmondható, hogy a hallgatók válaszainak van relevanciája, továbbá, hogy hiába látnak bele egymás munkájába, itt is érzékelhető, az a tényező, amit a hallgatók válaszai kapcsán már vázoltam, lehetséges, hogy ez a rendőrök körében is egy olyannyira mellőzött téma, továbbá valószínűsíthető, hogy annyira ritkán találkoznak a jelenséggel, hogy csak feltételezéseik lehetnek kollégáikról, arról, hogy egy ilyen szituációban hogyan is cselekednének.

A következő kérdés tekintetében arra szerettem volna választ kapni, hogy a rendőrök vajon elfogadják-e a Budapest Pride Felvonulás tényét, és indítékait.

**Ön megértően elfogadja a Budapest Pride
Felvonulás tényét, és indítékait?**

21. számú ábra

A válaszadók közül 27% gondolta úgy, hogy **„igen”** megértően elfogadja a Budapest Pride tényét, és indítékait. A kitöltők csupán 20%-a **„nem”** tudja, míg 53%-a **„részben”** tudja megértően elfogadni a felvonulás tényét, és indítékait. A hallgatók eredményei tekintetében, (0% **„igen”** 60% **„nem”** 40% **„részben”**) megállapítható, hogy a kérdőívet kitöltő rendőrök ezen kérdés alapján is toleránsabban állnak a témához, mint a kérdőívet kitöltő hallgatók.

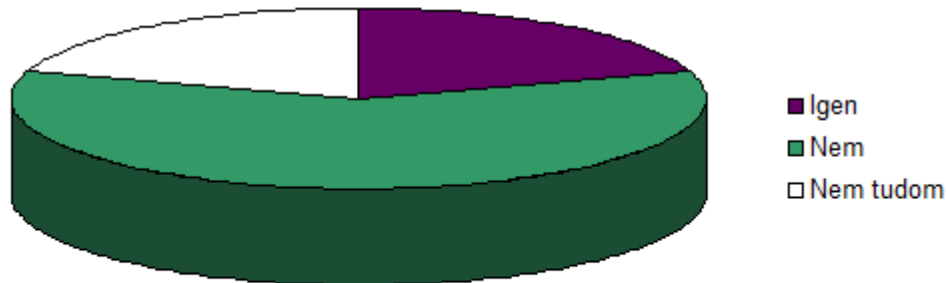
Ennek a hátterében az, lehet, hogy míg a hallgatók inkább csak közvetett információkhoz (például a média útján) jutnak, addig a válaszadó rendőrök egy része testközelből tapasztalhatta meg az eseményt, ezáltal önálló, saját véleményét tudott alkotni a felvonulásról, továbbá valószínűleg jóval tájékozottabbak a rendezvény céljai, indítékai, háttere tekintetében.

Ezzel kapcsolatban például a következő véleményt kaptam:

„A kihívó, magamutogató emberekkel van legtöbbször ténylegesen bajuk a rendőröknek. Ők, nemi identitástól függetlenül, nem örvendenek elfogadottnak.”

A következő kérdés arra irányult, hogy a rendőrök szubjektív tapasztalatai alapján, a nemi identitás, illetve annak mássága befolyásoló tényező-e a bűncselekmények elkövetése tekintetében.

**Szubjektív tapasztalatai szerint a nemi identitás,
illetve annak mássága befolyásoló tényező a
bűncselekmények elkövetése tekintetében?**

22. számú ábra

A válaszadók 60%-a vélekedik úgy, hogy a nemi identitás, illetve annak mássága „nem” befolyásoló tényező a bűncselekmények elkövetése tekintetében. Ezzel szemben 20% szerint „igen” befolyásoló tényezőt jelent, míg a kitöltők szintén 20% „nem tudja” eldöntetni, hogy vajon ez befolyásoló tényező vagy sem. A hallgatók körében értelemszerűen tapasztalataik hiánya miatt ezt a kérdést nem tettem fel. Az értékek tükrében látható, hogy a kérdőívet kitöltő rendőrök többsége itt is toleránsan állt a témához, akik szerint pedig a nemi identitás illetve annak mássága befolyásoló tényezőt jelent a bűncselekmények elkövetésére, azok lehetséges, hogy nem általánosan magára a bűnelkövetésre, hanem bizonyos speciális bűncselekményekre gondoltak, vagy csak egyszerűen előítéletesek.

Az utolsó előtti kérdésben arra kellett választ adniuk a rendőröknek, hogy azok a kollégáik, akik szerintük nem elfogadók a melegekkel kapcsolatban, vajon miért azok. A válaszlehetőségek közül a kitöltők több alternatívát is megjelölhettek.

Rendőrök által feltételezett okok arra, hogy azok a kollégáik, akik szerintük nem elfogadják a melegekkel szemben, miért azok		
kártékonynak ítéli meleg embertársait	6 jelölés	40%
többi emberre veszélyesnek ítéli meleg embertársait	3 jelölés	20%
különbnek érzi magát náluk, és ezt szeretné kifejezni	2 jelölés	13%
ostobaságból	5 jelölés	33%
társainak próbál megfelelni	6 jelölés	40%
egyéb	2 jelölés	13%
a szervezet elvárásainak próbál megfelelni	1 jelölés	6%

23. számú ábra

Az eredmények tekintetében nincsen jelentős eltérés a hallgatók és a rendőrök vélekedése között.

Egyéb feltételezések:

„Tapasztalataim szerint nem a mássággal van baj. Nem az elfogadásukkal, hanem azzal, hogy ennek minden lehetséges módon hangot adnak a „más” nemi identitásúak. A hetero sem vonul fel mert hetero. Egyébként senkit nem érdekel otthon ki hogyan éli életét és kivel. A feltűnősködés, a kitűnni akarás zavarja a rendőröket.”

Ezzel kapcsolatban a meglátásomat a korábbiakban, már ismertettem.

„A rendőrök közül, aki nem elfogadó, nem a rendőri pálya miatt az, hanem azért, mert a homoszexualitás a lakosság széles körében nem elfogadott.”

Ezzel kapcsolatban a meglátásomat a korábbiakban, már szintén ismertettem.

„Nem szeretik, ha a másságot követendő példának akarják beállítani.”

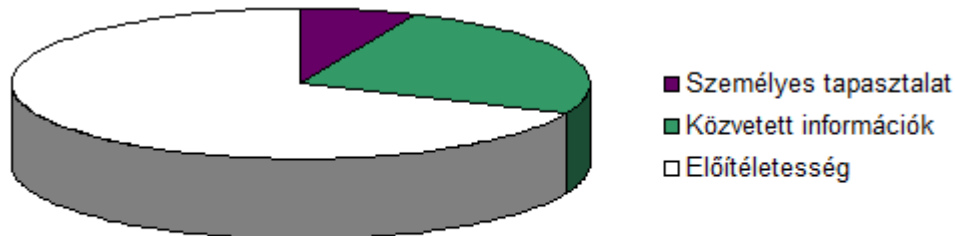
A tanulmányom során erre a kérdéskörre, már reflektáltam.

A válaszok alapján ahogy azt már korábban is említettem, megítélésem szerint, erre a kérdésre mindenkinek határozott és egyértelmű válasza van, illetve magában pontosan el tudja dönteni, hogy szerinte melyek lehetnek az intolerancia hátterében megbúvó rendőri motivációik.

Az utolsó kérdés pedig arra vonatkozott, hogy mi az álláspontjuk azzal kapcsolatban, hogy azok az állampolgárok, akik szerint a Magyar Rendőrség homofób dolgozók szervezete, meglátásának vajon mi állhat a hátterében?

Voltak, akik több lehetőséget is megjelöltek így az eredmények a következőképp alakultak:

**Véleménye szerint, azok az állampolgárok, akik
szerint a Magyar Rendőrség alapvetően homofób
dolgozók szervezete, mire alapozzák
véleményüket?**

24. számú ábra

A válaszadók 69%-a gondolja úgy, hogy az állampolgárok feltételezéseinek a háttérében az „**előítéletesség**” van. Emellett a kitöltők 25%-a szerint, az állampolgárok véleményének az alapja az, hogy „**közvetett információk**” alapján ítélik meg. Ezen kívül szintén 6% vélekedik úgy, hogy az állampolgárok álláspontjában a „**személyes tapasztalat**” játszik szerepet.

Az eredmények tekintetében ennek a kérdésnek a kapcsán sem mutatható ki jelentős eltérés a hallgatók és a rendőrök meglátásai között.

A hallgatók és a rendőrök kérdőíveire adott válaszok összevetése

A kérdőívek értékelése során próbáltam maximálisan az objektivitásra törekedni, a felmerülő kérdésekkel kapcsolatban, ahol a személyes véleményemet vázoltam azt lehetőség szerint mindig igyekeztem jelezni.

Az eredmények ennek tükrében születtek. A végeredmény, előzetes hipotéziseimnek, többé-kevésbé megfelelőnek mondható. A válaszadók, személyes véleményem szerint törekedtek arra, hogy legjobb tudásuk szerint, a témához fűződő tényleges meglátásaik alapján töltsék ki, az általam, a rendelkezésükre bocsátott kérdőíveket.

Az eredmények tükrében elmondhatom, hogy álláspontom szerint a jelenlegi társadalmi helyzetnek megfelelő kimenetele lett a felmérésemnek. Meglátásom szerint a hallgatók és a már hivatásos állományban lévők válaszaiban jelentkező eltérést, a mintavételben résztvevők csekély számarányának lehet betudni (mint ahogy azt már korábban többször is említettem, „**kutatásom természetesen nem tekinthető reprezentatívnak**”).

Rövid összegzés

Úgy gondolom, hogy nagyon apró, óvatos léptekkel kell haladniuk ezeknek az embereknek, a másságuknak az elfogadása, az elfogadtatása, az emancipációjuk útján. Azok a tettek, azok a gesztusok, amelyeket egy heteroszexuális ember másokkal kapcsolatban nap, mint nap megcselekszik, azok olyan szinten természeteseek, illetve elfogadottak, hogy fel se tűnnek a többség számára. Ám ha ezeket egy meleg ember teszi, az napjainkban még nagyon gyakran nyilvános provokációnak, közerkölcsöt sértő cselekedetnek minősül.

A társadalomban, így a rendvédelmi berkeken belül is rendkívül jelentős a melegekkel kapcsolatos tudatlanság, és rengeteg a tévhit. Úgy látom, hogy az általam elvégzett munka eredményeinek a középpontjában is pont ez, a társadalom nagy részét átölelő, sokvonatkozású tudatlanság állhat. Véleményem szerint ezért – mindenek előtt - nagy szükség lenne a témával kapcsolatos minél nagyobb volumenű, szerteágazó, minél nagyobb tömegeket érintő ismeretterjesztésre, de leginkább az egymás közötti nyílt beszédre.

Mint ahogy azt már korábban említettem, mivel a rendészetben dolgozók, és az erre a pályára készülő hallgatók is ennek a társadalomnak a tagjai, ahhoz, hogy speciálisan az ő vélekedésük megváltozzon, társadalmi szintű fordulatoknak, változásoknak kellene beállniuk. Vagyis honfitársaink „fejében kellene ezzel kapcsolatban rendet tenni”, minél szélesebb körben. Aminek a nyomán, aminek a hatására azután, előbb vagy utóbb, a rendészetben is megerősödne egy toleránsabb beállítottságú generáció. Ebben a folyamatban - meggyőződésem szerint - az oktatásnak kiemelkedő szerepet kell betöltenie!

Utószó

Mindenekelőtt szeretném megköszönni a munkám során kapott tanári segítséget, biztatást, motiválást. E nélkül egészen bizonyos, hogy ez a tanulmány nem készült volna el. És természetesen köszönettel tartozom a kérdőívek kitöltésében segítségemre lévő hallgatótársaimnak, rendőr kollégáimnak.

Az igazat megvallva, előzetesen nem hittem volna, hogy a kutatással kapcsolatban „mekkora fába vágom a fejszém”, illetve, hogy magával a munkával kapcsolatos teendők ennyire szerteágazóak lesznek. De arra sem számítottam, hogy magához az elkészítéshez fűződő teendők, gondolatok ennyire élvezetesnek bizonyulnak.

Szeretném, ha az elvégzett munkám – szerény mértékben ugyan, de – hozzájárulna azokhoz az erőfeszítésekhez, amelyek annak érdekében folynak, hogy valamennyien egyre elfogadóbbak legyünk a mássággal kapcsolatban. Annál is inkább, mert határozottan tudom, hogy azoknak a többsége, akik a rendészeti hivatás művelésére vállalkoztak, a maguk egyszerű módján szűkebb és tágabb világunkat szeretnék élhetőbbé, jobbá tenni.

*A lelki béke abból származik, ha megértjük és elfogadjuk, hogy kevesen látják pont
olyannak a világot, mint amilyenek mi.*

Andrew Matthews

Forrás, irodalom

- Allport, G. W.: Az előítélet. Gondolat, Budapest. 1977.
- Aronson, E.: A társas lény. Budapest, KJK-Kerszöv Kiadó, 2001.
- MTI. Index.hu. 2014. okt. 26. Alfahir.hu 2014. július 5.
- MTI/pinkvanilla.hu 2013. dec. 26.
- Csepeli György: A hatalom anatómiája. Budapest: Kossuth, 2013.
- Geist Klára: A homoszexualitás, és ami mögötte van. Párkapcsolat.hu. 2014.
- http://index.hu/belfold/2013/07/04/melegjogok_europaban/# 2013. júl. 4.
- http://index.hu/tudomany/2012/09/29/homoszexualitas_ndash_genek_vagy_neveles/ 2012. szept. 29.
- <http://www.melegvagyok.hu/tevhitek> 2014.
- hvg.hu. 2010. augusztus 24.
- Mandiner.hu. 2010. augusztus 14.
- Örkény Antal – Váradi Luca: Az előítéletes gondolkodás társadalmi beágyazottsága. (2011) Konferencia-előadás. <http://www.scribd.com/doc/54964734/BSOD25256-Konferencia-PPK-Orkeny-Varadi>
- Pinkvilla.hu. 2013. december 26.
- Tárki.hu. 2007.
- Tóth László: Vélemények a homoszexualitásról. Esély, 2008/3.

Mellékletek

Melléklet I. Kérdőív hallgatók részére

Az XXXX YYY hallgatójaként a TDK dolgozatom elkészítéséhez kérem a segítségedet! A dolgozat témája: A rendszetben dolgozók, és az erre készülő egyetemi hallgatók viszonya a másság egy formájához. A kérdőív kitöltése névtelen. Köszönöm a segítséged!

Kérdőív

1. Ismereteid szerint a homoszexualitásnak mi az alapvető forrása? Jelöld be!

- szerzett betegség;
- genetika;
- nevelés;
- környezet;
- egyéni, lelki trauma;
- barátok;
- egyéb.

2. Rendszeti hallgatóként elfogadod-e, hogy az egyes emberek nemi identitása magánügy? Kérem, jelöld be!

igen nem bizonyos helyzetekben igen

3. Ha a fiad/lányod egyszer majd elmondaná neked, hogy a saját neméhez vonzódik, továbbra is úgy szeretnéd, mint korábban?

igen nem nem tudom

4. Írjad le röviden, példaként (max. 4 mondatban), melyik az a helyzet, amelyikben a munkád során a nemi mássággal szemben nem vagy, nem leszel elfogadó!

5. Természetes tényként elfogadnád, ha a hallgatótársadról kiderülne, hogy a saját neméhez vonzódik?

igen nem nem tudom

6. Helyesnek tartod-e, ha valaki, aki a saját neméhez vonzódik, nyíltan felvállalja a másságát?

igen nem

7. A másságát nyíltan felvállaló, az Eurovíziós Dalfesztivált nyert Conchita Wurstnak – az osztrák állam nevében – a sikerhez személyesen gratulált Werner Faymann osztrák kancellár, és Josef Ostermayer kulturális miniszter. Te ezt helyesnek tartod?

igen nem

8. Magyarország közjogi méltóságai ezt nem tették meg. Te ezt helyesled?

igen nem nem tudom

Melléklet II. Kérdőív rendőrök részére

Az XXX YYY hallgatójaként a TDK dolgozatom elkészítéséhez kérem a segítségét! A dolgozat témája:
A rendészetben dolgozók, és az erre készülő egyetemi hallgatók viszonya a másság egy formájához.
A kérdőív kitöltése névtelen. Köszönöm a segítségét!

Kérdőív
(rendőrök körében)

1. Ismeretei szerint a homoszexualitásnak mi az alapvető forrása? Jelölje be!

- szerzett betegség;
- genetika;
- nevelés;
- környezet;
- egyéni, lelki trauma;
- barátok;
- egyéb.

2. A rendészeti hivatás művelőjeként elfogadja-e, hogy az egyes emberek nemi identitása magánügy? Kérem, jelölje be!

igen nem bizonyos helyzetekben igen

3. Ha a fia/lánya egyszer elmondaná Önnek, hogy a saját neméhez vonzódik, továbbra is úgy szeretné, mint korábban?

igen nem nem tudom

4. Írja le röviden, példaként (max. 4 mondatban), van-e olyan helyzet, amelyikben a munkája során a nemi mássággal szemben nem tudna, nem akarna elfogadó lenni!

5. Természetes tényként elfogadná, ha a munkatársáról kiderülne, hogy a saját neméhez vonzódik?

igen nem nem tudom

6. Helyesnek tartaná-e, ha a munkatársa, aki a saját neméhez vonzódik, nyíltan felvállalná a másságát?

igen nem nem tudom

7. A másságát nyíltan felvállaló, az Eurovíziós Dalfesztivált nyert Conchita Wurstnak – az osztrák állam nevében – a sikerhez személyesen gratulált Werner Faymann osztrák kancellár, és Josef Ostermayer kulturális miniszter. Ön ezt helyesnek tartja?

igen nem

8. Ön szerint hasonló szituációban, Magyarország közjogi méltóságai megtették volna ezt?

igen nem nem tudom

9. Tapasztalatai szerint a rendőrök többsége általában elfogulatlanul intézkedik egy másságát nyíltan vállaló személlyel szemben?

igen nem

10. Megértően elfogadja a Budapest Pride Felvonulás tényét, és indítékait?

igen nem részben

11. A szubjektív tapasztalatai szerint a nemi identitás, illetve annak mássága befolyásoló a bűncselekmények elkövetésére?

igen nem nem tudom

12. Ön szerint az, aki a rendőrök közül nem elfogadó a melegekkel kapcsolatban, vajon miért az? Jelölje be a véleményét! Többet is bejelölhet!

- kártékonynak ítéli meleg embertársait;
- a többi emberre veszélyesnek ítéli meleg embertársait;
- különbnek érzi magát náluk, és ezt szeretné kifejezni;
- ostobaságból;
- a szervezet elvárásainak próbál megfelelni;
- társainak próbál megfelelni;
- egyéb (írja be, mi!)

13. Benyomásai alapján azok az állampolgárok, akik szerint a Magyar Rendőrség alapvetően homofób dolgozók szervezete, mire alapozzák a véleményüket?

személyes tapasztalat közvetett információk előítéletesség